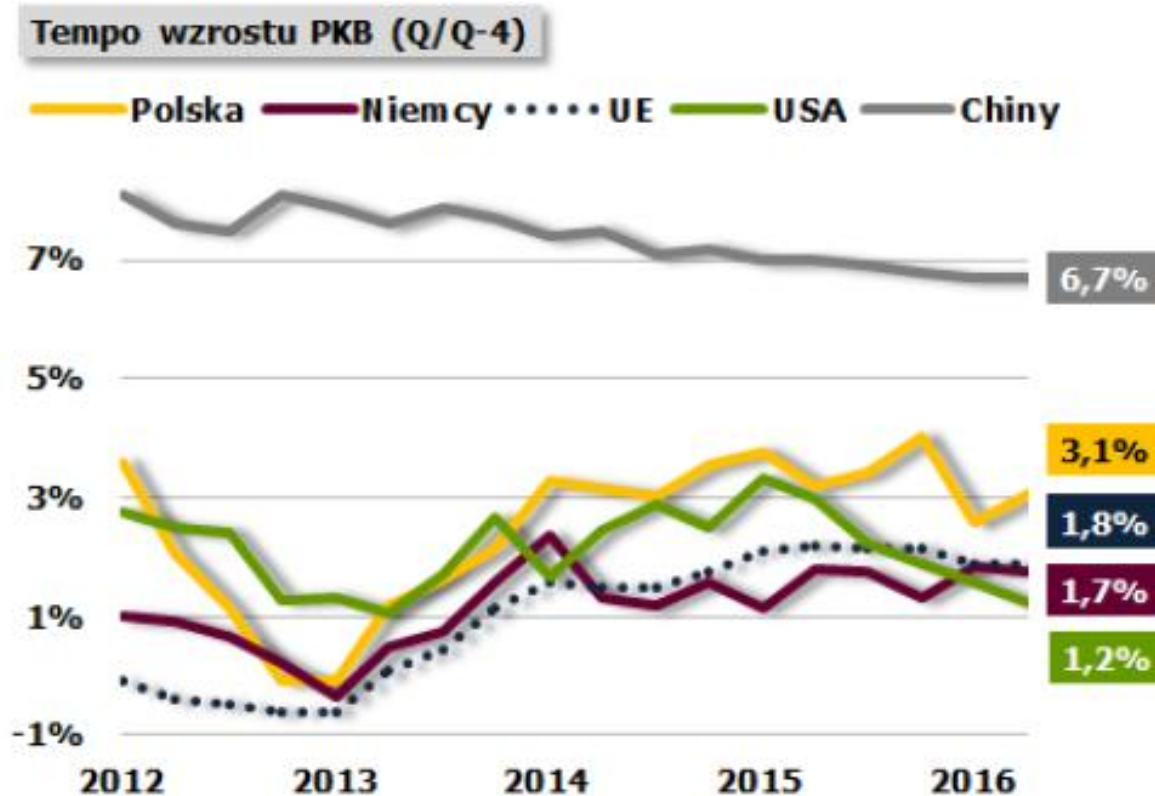

Wykład:

***Koniunktura gospodarcza
a przestępczość***

Koniunktura gospodarcza

Koniunktura gospodarcza – to zmiany aktywności gospodarczej znajdujące odzwierciedlenie w kluczowych wskaźnikach makroekonomicznych, takich, jak: PKB, inwestycje, produkcja, zatrudnienie, bezrobocie, inflacja itd.

PKB - definicje

PKB to **suma dóbr i usług finalnych** sprzedawanych na pewnym obszarze w pewnym okresie, którym zwykle jest rok.

PKB to **suma wartości dodanej** powstającej na pewnym obszarze w pewnym okresie.

PKB to **suma dochodów właścicieli czynników produkcji**, uzyskanych dzięki aktywności ekonomicznej na danym obszarze geograficznym w danym okresie.

PKB i jego części składowe

Wyszczególnienie		2013	2014	2015	2016	2017	% PKB (2017)
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	w mld zł	1 657	1 720	1 800	1 861	1 989	100%
Spożycie (ceny bieżące)	w mld zł	1 310	1 345	1 376	1 421	1 517	76%
- spożycie w sektorze gospodarstw domowych	w mld zł	995	1 019	1 038	1 074	1 151	58%
- spożycie publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	w mld zł	300	313	325	333	352	18%
Akumulacja brutto (ceny bieżące)	w mld zł	314	350	368	365	392	20%
- nakłady brutto na środki trwałe	w mld zł	312	339	361	335	352	18%
- przyrost rzeczowych środków obrotowych	w mld zł	3	11	7	29	39	2%
Eksport towarów i usług (ceny bieżące)	w mld zł	767	818	891	971	1 080	54%
Import towarów i usług (ceny bieżące)	w mld zł	735	794	835	896	1 000	50%

Źródło: GUS.

Największe gospodarki świata (wg PKB), 2018

Kraj	PKB (w mld USD)
USA	20 494
Chiny	13 608
Japonia	4 971
Niemcy	3 997
Wielka Brytania	2 825
Francja	2 778
Indie	2 726
Włochy	2 074
Brazylia	1 869
Kanada	1 713
Polska	586

UE 18 756

Świat 85 804 mld USD

PKB per capita (w USD) w wybranych krajach, 2018

Kraj	PKB per capita (w USD)
Luksemburg	114 340
Szwajcaria	82 839
Norwegia	81 807
Irlandia	78 806
Islandia	73 202
Katar	69 027
Singapur	64 582
USA	62 641
Dania	60 727
Australia	57 305
Polska	15 424

PKB per capita PPP w wybranych krajach, 2018

Kraj	PKB per capita PPP (w USD)
Katar	126 598
Luksemburg	111 103
Singapur	101 353
Irlandia	83 203
Brunei	80 778
ZEA	74 943
Kuwejt	73 705
Szwajcaria	68 096
Norwegia	65 599
San Marino	63 037
Polska	31 343

Stopa wzrostu gospodarczego w wybranych krajach

Country Name	2014	2015	2016	2017	2018
1.Rwanda	7,6	8,9	6,0	6,1	8,7
2.Guinea	3,7	3,8	10,8	13,4	8,7
3.Ireland	8,6	25,2	3,7	8,1	8,2
4.Bangladesh	6,1	6,6	7,1	7,3	7,9
5.Libya	-24,0	-8,9	-2,8	26,7	7,8
6.Cambodia	7,1	7,0	7,0	7,0	7,5
7.Cote d'Ivoire	8,8	8,8	8,0	7,7	7,4
8.Tajikistan	6,7	6,0	6,9	7,6	7,3
9.Vietnam	6,0	6,7	6,2	6,8	7,1
10.India	7,4	8,0	8,2	7,2	7,0
16.China	7,3	6,9	6,7	6,8	6,6
41.Poland	3,3	3,8	3,1	4,8	5,1
100.United States	2,5	2,9	1,6	2,2	2,9
101.Australia	2,6	2,3	2,8	2,3	2,8
106.Korea, Rep.	3,3	2,8	2,9	3,1	2,7
112.Netherlands	1,4	2,0	2,2	2,9	2,6
117.Switzerland	2,4	1,3	1,6	1,6	2,5
139.France	1,0	1,1	1,1	2,3	1,7
149.Qatar	4,0	3,7	2,1	1,6	1,4
150.Germany	2,2	1,7	2,2	2,2	1,4
154.United Kingdom	2,9	2,3	1,8	1,8	1,4
163.Italy	0,1	0,9	1,1	1,7	0,9
164.Japan	0,4	1,2	0,6	1,9	0,8
179.Argentina	-2,5	2,7	-2,1	2,7	-2,5
World	2,8	2,9	2,6	3,2	3,0

Wpływ działalności nielegalnej na PKB

Wyszczególnienie	1995	2000	2010	2011	2012	2013
PKB bez działalności nielegalnej	337222	744378	1416585	1528127	1596378	1635745
Działalność nielegalna	2202	3605	9434	10679	12662	13021
Prostytucja (działalność ochroniarska/sutenerska)	78	187	659	649	657	657
Narkotyki	1826	2837	7247	7938	9752	9840
Przemyt papierosów	298	581	1528	2092	2253	2524
PKB z działalnością nielegalną	339424	747983	1426019	1538806	1609040	1648766
Udział działalności nielegalnej w PKB	0,65%	0,48%	0,66%	0,69%	0,79%	0,79%
Prostytucja (działalność ochroniarska/sutenerska)	0,02%	0,03%	0,05%	0,04%	0,04%	0,04%
Narkotyki	0,54%	0,38%	0,51%	0,52%	0,61%	0,60%
Przemyt papierosów	0,09%	0,08%	0,11%	0,14%	0,14%	0,15%

KLASYFIKACJA SPOŻYCIA INDYWIDUALNEGO WEDŁUG CELU

01-12 Spożycie indywidualne gospodarstw domowych

12.2

Prostytucja

02

Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki

ESA 2010

Zabójstwa (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mexico	8.5	9.0	9.3	7.8	12.2	17.0	21.8	22.8	21.5	18.9
Canada	1.7	1.8	1.7	1.6	1.7	1.6	1.4	1.5	1.6	1.4
United States of America	5.5	5.6	5.8	5.6	5.4	5.0	4.7	4.7	4.7	3.8
Japan	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3
Czech Republic	1.3	1.1	1.3	1.2	1.1	0.9	1.0	0.8	1.0	0.9
Poland	1.7	1.5	1.3	1.4	1.2	1.3	1.1	1.2	1.0	0.8
Denmark	0.8	1.0	0.5	0.7	1.0	0.9	0.8	0.8	0.7	0.7
Finland	2.8	2.3	2.3	2.4	2.5	2.2	2.2	2.0	1.6	1.7
Norway	0.8	0.7	0.7	0.6	0.7	0.6	0.6	2.3	0.5	0.9
Sweden	1.2	0.9	1.0	1.2	0.8	0.9	1.0	0.9	0.7	0.9
United Kingdom	1.6	1.5	1.4	1.4	1.2	1.2	1.2	1.0	1.0	1.0
Greece	1.0	1.2	1.0	1.2	1.3	1.4	1.6	1.7	1.5	1.4
Italy	1.2	1.0	1.1	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.9	0.8
Portugal	1.4	1.3	1.5	1.8	1.2	1.2	1.2	1.1	1.1	1.3
Spain	1.2	1.2	1.1	1.1	0.9	0.9	0.8	0.8	0.8	0.6
France	1.6	1.6	1.4	1.6	1.6	1.3	1.3	1.3	1.2	1.2
Germany	1.0	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8	0.8	0.8	0.7	0.7
Switzerland	1.1	1.0	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	0.6	0.6	0.7
Australia	1.5	1.3	1.3	1.2	1.2	1.2	1.0	1.1	1.1	1.1

* Szare tło – okresy recesji

Intentional homicide is defined as unlawful death inflicted upon a person with the intent to cause death or serious injury.

Wskaźniki gospodarcze w Hondurasie, Nikaragui i Kostaryce

Wskaźnik	Honduras	Nikaragua	Kostaryka
PKB per capita	2242 USD	1757 USD	9673 USD
Saldo finansów publicznych (miejsce w rankingu WEF)	-4,3% PKB (105 m.)	-0,5 % PKB (36 m.)	-4,6 % PKB (110 m.)
Dług publiczny (miejsce w rankingu WEF)	34,7% PKB (55 m.)	52,1% PKB (95 m.)	34,8% PKB (56 m.)
Inflacja (miejsce w rankingu WEF)	5,2% (95 m.)	7,9% (119 m.)	4,5% (82 m.)
Eksport jako % PKB (miejsce w rankingu WEF)	49,7% (49 m.)	31,5% (94 m.)	37,5% (81 m.)
Stopa bezrobocia	4,5%	7,4%	8,9%

Źródło: WEF, World Bank.

Jakość systemu społeczno-gospodarczego w Hondurasie, Nikaragui i Kostaryce

Wskaźnik	Honduras	Nikaragua	Kostaryka
Wskaźnik zabójstw na 100 tys. mieszkańców	91,6 (2011)	12,6 (2011)	10,0 (2011)
Koszty przestępczości dla biznesu (miejsce w rankingu WEF)	1,9 pkt. (148 m.)	4,1 pkt. (100 m.)	3,9 pkt. (106 m.)
Przestępczość zorganizowana (miejsce w rankingu WEF)	2,5 pkt. (146 m.)	4,3 pkt. (109 m.)	5,3 pkt. (61 m.)
Niezależność sądownictwa (miejsce w rankingu WEF)	3,0 pkt. (108 m.)	2,6 pkt. (121 m.)	4,8 pkt. (37 m.)
Zaufanie do policji (miejsce w rankingu WEF)	2,4 pkt. (142 m.)	3,9 pkt. (91 m.)	4,9 pkt. (43 m.)
Zaufanie do polityków (miejsce w rankingu WEF)	1,9 pkt. (135 m.)	2,8 pkt. (76 m.)	2,8 pkt. (79 m.)
Jakość infrastruktury (miejsce w rankingu WEF)	3,3 pkt. (116 m.)	3,5 pkt. (104 m.)	3,8 pkt. (97 m.)

Źródło: UNODC, WEF.

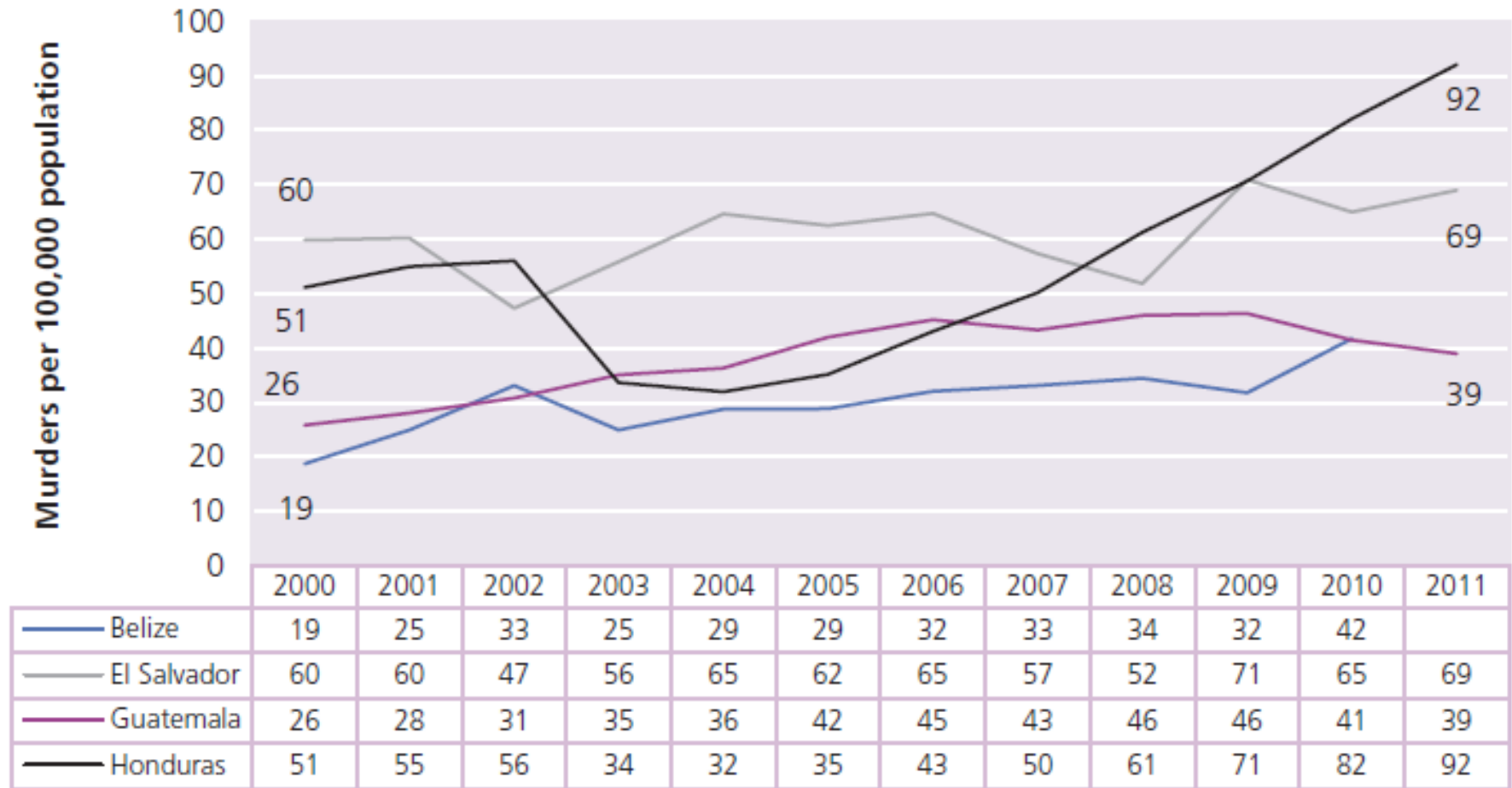
Wskaźniki gospodarcze w Hondurasie, Nikaragui i Kostaryce – najnowsze dane

Wskaźnik	Honduras	Nikaragua	Kostaryka
PKB per capita, 2018	2483 USD	2029 USD	12027 USD
DNB per capita, 2018	2330	2030	11510
Stopa wzrostu (średnia z ostatnich 10 lat)	3,3	3,6	3,3
Napływ BIZ (średnia z ostatnich 5 lat; w % PKB)	5,7	6,0	4,6
Liczba lat nauki (WEF 2019)	6,5 (110 m.)	6,3 (114 m.)	8,6 (85 m.)
Wskaźnik GINIEGO, 2017	50,0	46,2	48,7
Wskaźnik zabójstw na 100 tys. mieszkańców (miejsce w rankingu WEF 2019)	41,7 (138 m.)	7,4 (107 m.)	12,3 (124 m.)
Indeks Percepcji Korupcji (miejsce w rankingu TI, 2018)	29 pkt. (132 m.)	25 pkt. (152 m.)	56 pkt. (48 m.)

Mara Salvatrucha

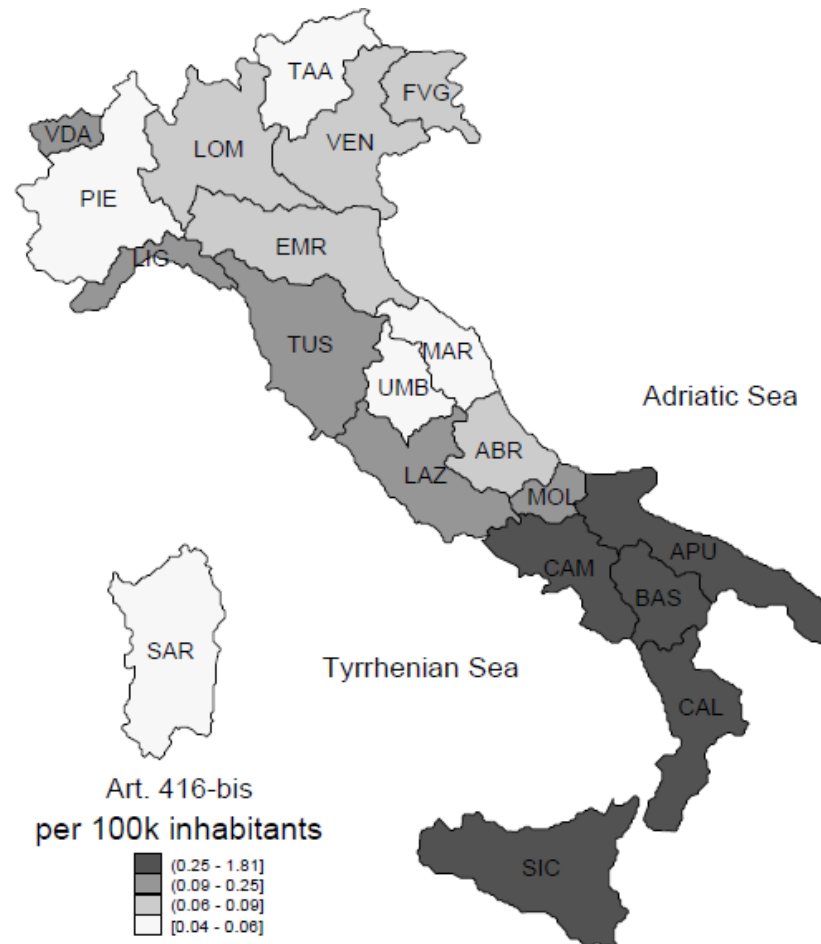
Mara Salvatrucha (MS-13)	
Origin	Created by Salvadoran immigrants who fled the country during the civil war and settled in Los Angeles in the 1980s, the gang first appeared as a way of protecting the Salvadoran community from the gangs of other ethnic communities and other Central American immigrants joined rapidly. At the end of the civil wars in Central America (1996), the United States started deporting Central American immigrants convicted of certain offences. These deportees effectively imported Los Angeles-style gang culture to the post-conflict societies of El Salvador, Guatemala and Honduras.
No. of members	El Salvador: 12,000 Honduras: 7,000 Guatemala: 5,000
Distinctive signs	Tattoos, graffiti, hand signs, slang. <i>Mano dura</i> laws that made gang membership a criminal offence have forced gang members to abandon some of these signature behaviors, such as tattooing the face.
Areas of influence	Present in urban areas of El Salvador (San Salvador, Santa Ana, Sonsonate, La Libertad, San Miguel), Guatemala (Guatemala City, Chimaltenango, San José Pinula, Mixco, Villanueva), and Honduras.
Organization	Organized by "cliques" (<i>clicas</i>) in control of a small territory, the " <i>barrio</i> ". Local leaders are often referred to as " <i>cabecillas</i> ," " <i>palabreros</i> " or " <i>ranfleros</i> ". <i>Las Maras permanentes</i> are the members with the longest experience inside the gang, whereas the <i>Novatos</i> and <i>Simpatizantes</i> have less experience and therefore less power. Members in charge of killings are known as " <i>sicarios</i> " or " <i>gatilleros</i> ". The nine leaders of the most powerful <i>clicas</i> form the " <i>Comisión</i> ," whose functions may include the right to activate the <i>luz verde</i> , a green light to the death sentence on a mara member found guilty of insubordination. As a result of <i>mano dura</i> policies which contributed to massive imprisonment of mareros, incarcerated members now organize their main operations from jails, communicating with the <i>cabecillas</i> through mobile phones.
Relations with other groups	Historical rivals of Mara 18. May work on an ad-hoc basis for drug trafficking organizations.
Activities	Mainly extortion (bus companies, local businesses, individuals), street-level drug trafficking (cannabis and some cocaine), theft and robberies, murder-for-hire.
Violence	While undeniably violent, the share of national homicides attributable to MS-13 varies between countries, and remains controversial.

Wskaźniki zabójstw w Ameryce Środkowej

Poland	2,2	2,0	1,9	1,7	1,7	1,5	1,3	1,4	1,2	1,3	1,1	1,2
Italy	1,3	1,2	1,1	1,2	1,2	1,0	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9

Przestępczość zorganizowana typu mafijnego w różnych regionach Włoch

Note: The map shows the presence of organized crime across Italian regions, as measured by the number of cases ex Article 416-bis of the Penal Code (mafia-type criminal organization) reported by the police to the judiciary authority, every 100,000 inhabitants; darker colors correspond to a higher number of cases, see also the legend on the bottom-left corner of the figure. The variable is averaged over the period 1983-2007.

Cosa Nostra (*Our Thing*) Sicilia

Ok. 3500 mężczyzn w latach 90-tych

Dochody **13 mld USD**

Salvatore Riina

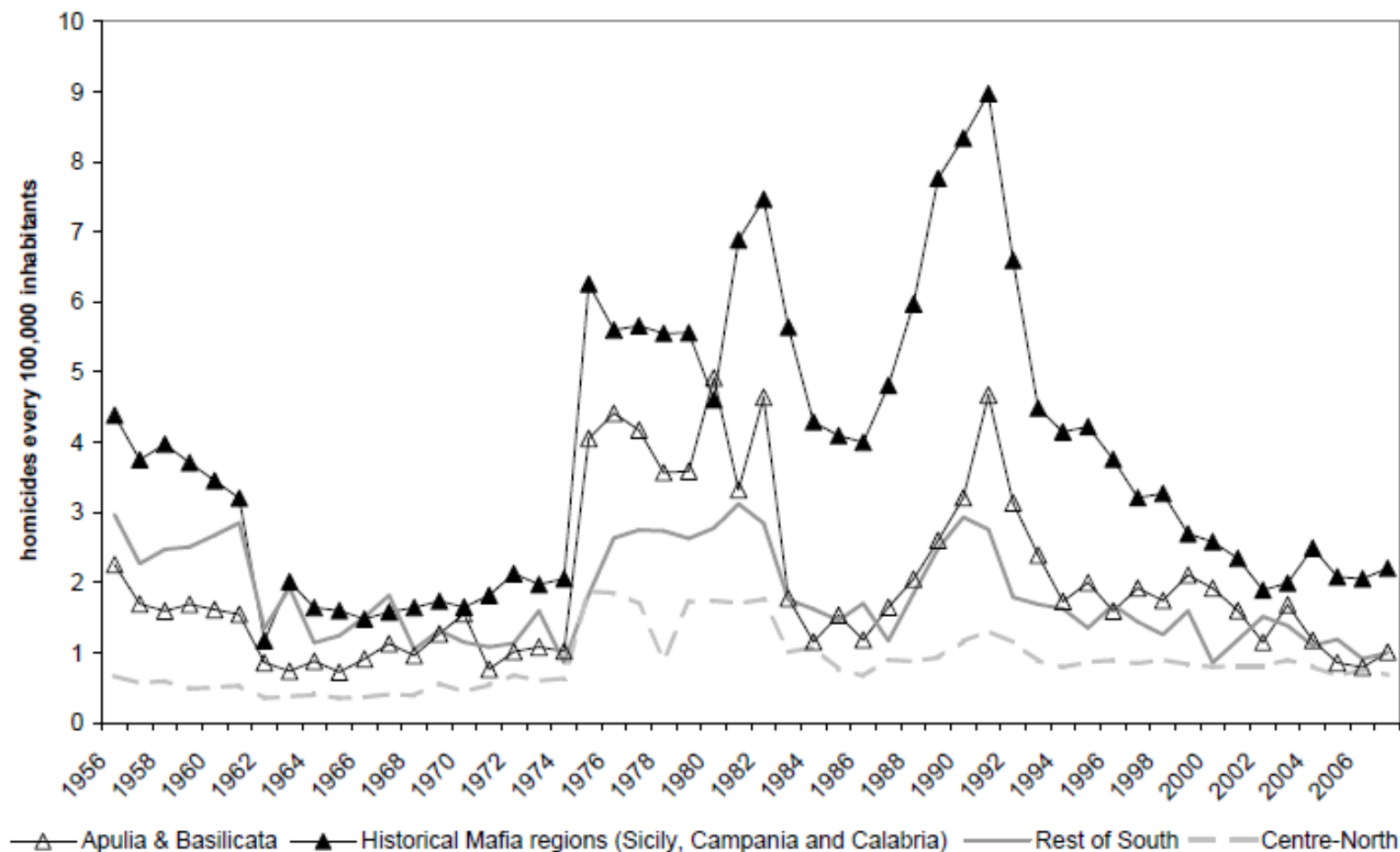
'Ndrangheta (*Society of the Men of Honour*), Calabria

Ok. 5000 mężczyzn w latach 90-tych

W 2007 dochody 'Ndranghety wyniosły ok. **35-40 miliardów euro** (50-60 miliardów dolarów), co stanowiło około 3,5% włoskiego PKB. Dochody te pochodzą głównie z działalności nielegalnej, przede wszystkim z handlu narkotykami, ale także i z legalnego biznesu - firm budowlanych, restauracji i sklepów.

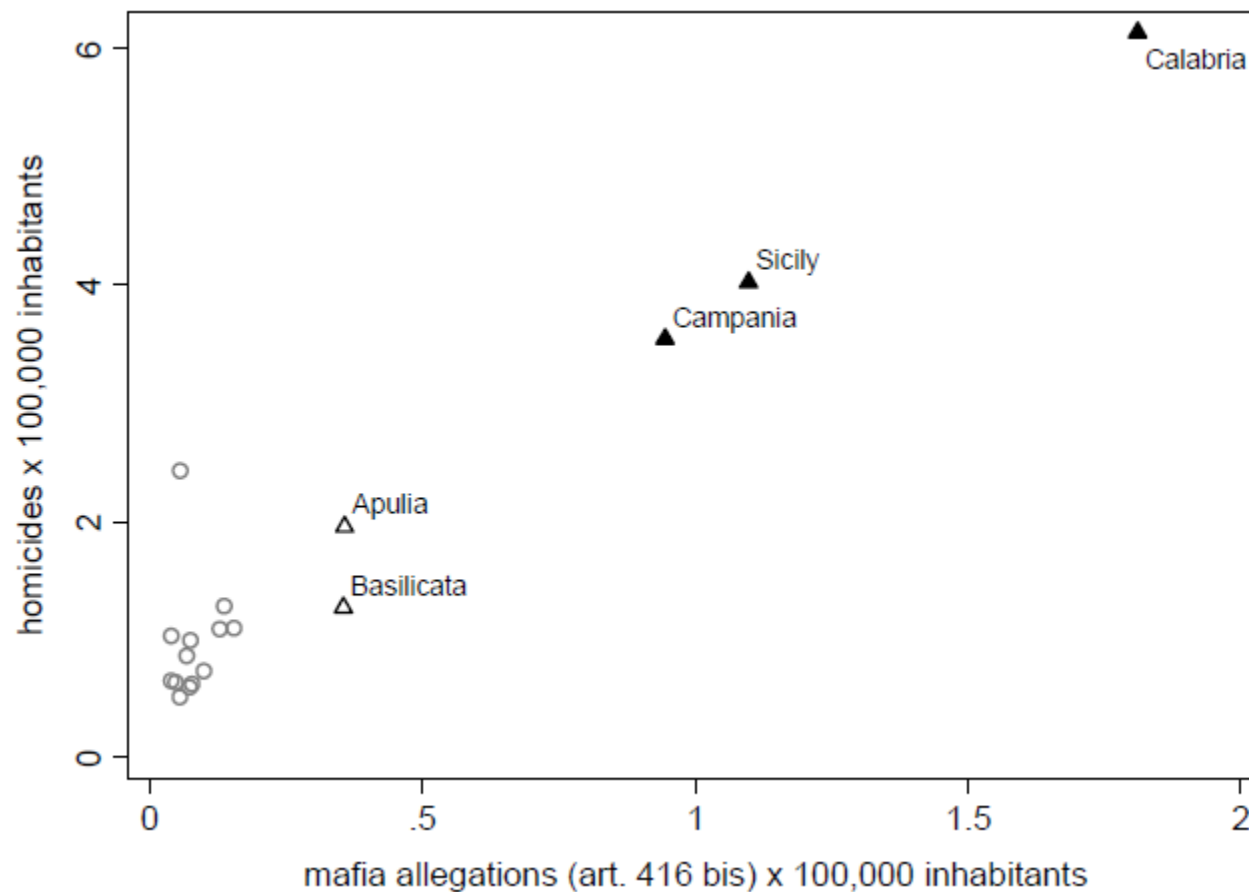

Zabójstwa w różnych regionach Włoch

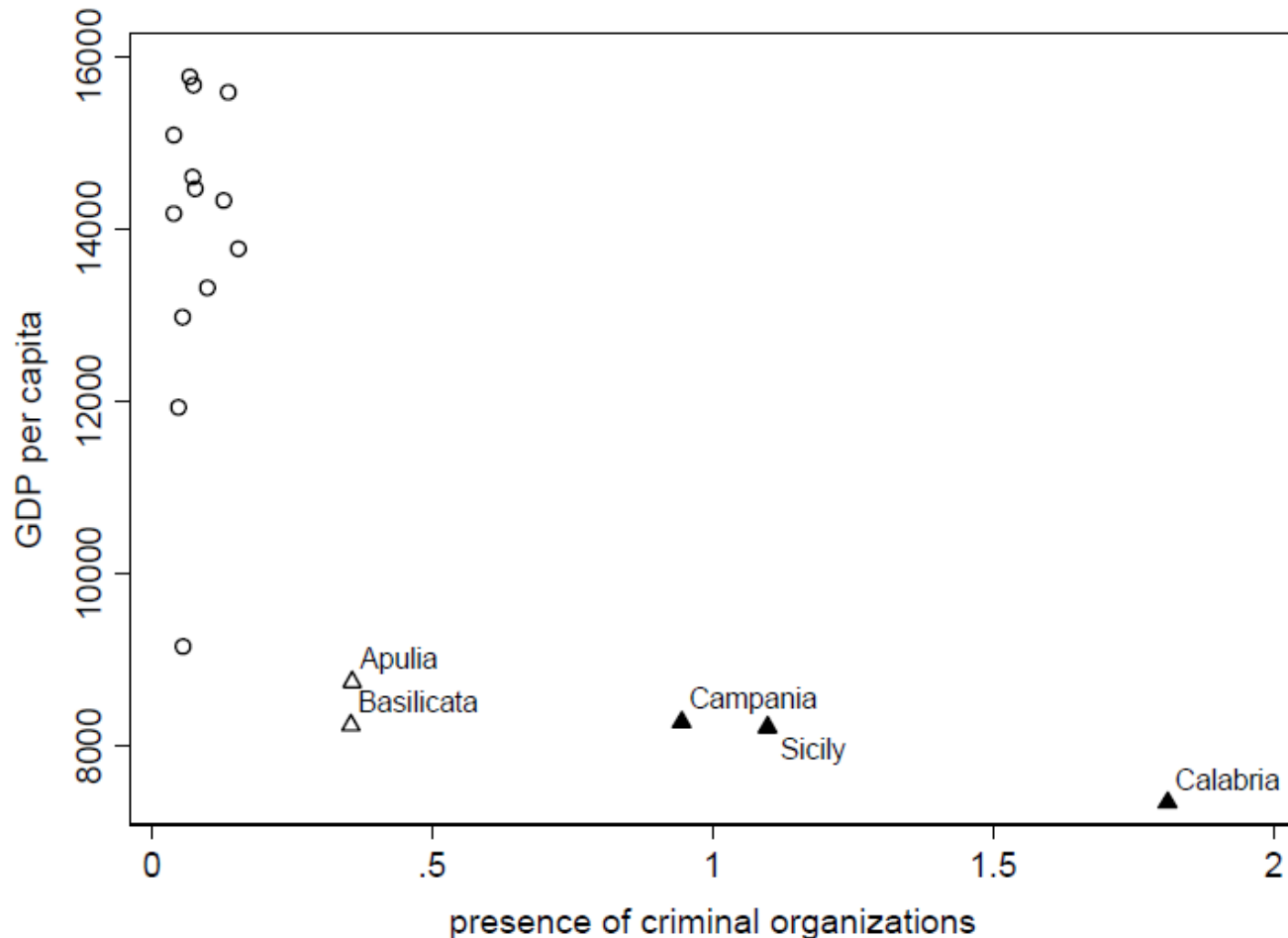
Note: The graph shows the time series of homicides, every 100,000 inhabitants, in different areas of Italy: regions with an historical presence of mafia-type organizations (Sicily, Campania and Calabria), regions with a more recent presence of such organizations (Apulia and Basilicata), other Southern regions and, finally, regions in the Centre-North.

Przestępczość zorganizowana a zabójstwa w różnych regionach Włoch

Note: This graph shows the relationship between organized crime and murders across Italian regions. Bold triangles denote regions with a historical presence of mafia organizations, hollow triangles denote regions with a more recent presence while circles denote all other regions. The presence of criminal organizations is measured by the number of cases ex Article 416-bis of the Penal Code (mafia-type criminal organization) reported by the police to the judiciary authority. Both variables are expressed as ratios over 100,000 inhabitants and averaged over the period 1983-2007.

Przestępczość zorganizowana a PKB per capita w różnych regionach Włoch

Note: This graph shows the relationship between organized crime and GDP per capita across Italian regions. Bold triangles denote regions with a historical presence of mafia organizations, hollow triangles denote regions with a more recent presence while circles denote all other regions. Organized crime is measured by the number of cases ex Article 416-bis of the Penal Code (mafia-type criminal organization) reported by the police to the judiciary authority, every 100,000 inhabitants. The GDP per capita is measured in constant 1990 Euros. Both variables are averaged over the period 1983-2007.

Inwestycje włoskich grup przestępczych w Europie

Italian OCGs investments in Europe

ORGANISED CRIME PORTFOLIO

The country boxes include all assets and business sectors with evidence of OCGs infiltration.

Preliminary analysis (March 2014)
www.ocportfolio.eu

Source:
LEA/FIU/ARO reports,
institutional reports,
judiciary evidence,
academic literature,
confiscated assets,
open sources.

ITALIAN ORGANISED CRIME GROUPS (OCGs):

- Apulian OCGs
- Camorra OCGs
- Cosa Nostra OCGs
- 'Ndrangheta OCGs

Stopa inwestycji w krajach OECD oraz w krajach BRICS

Kraj	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Australia	27,6	27,6	28,7	27,4	26,9	26,5	27,7	27,9	26,7	26,3	25,4	24,1	24,3
Austria	23,6	24,6	24,5	22,8	22,6	24,1	24,0	23,7	23,5	23,8	24,3	25,1	25,3
Kanada	23,7	24,0	24,1	22,0	23,5	24,2	24,9	25,0	24,9	23,9	22,9	23,6	23,0
Dania	24,3	25,3	24,0	19,1	18,1	19,1	19,5	19,7	20,1	20,6	21,4	21,6	23,3
Francja	23,2	24,2	24,1	21,3	21,9	23,2	22,6	22,3	22,7	22,7	22,6	23,4	23,5
Niemcy	19,8	20,7	20,9	18,1	19,6	21,1	19,3	19,5	19,6	19,2	19,7	20,1	21,3
Grecja	26,2	27,1	24,5	18,3	17,0	15,1	12,8	11,6	11,9	10,2	11,5	12,5	13,1
Irlandia	31,9	29,2	24,6	20,2	17,2	17,1	20,2	18,7	22,2	25,7	37,4	33,4	23,8
Włochy	21,9	22,2	21,8	19,4	20,5	20,5	17,9	17,0	17,0	17,3	17,6	17,6	18,0
Japonia	24,7	24,5	24,5	21,3	21,3	22,1	22,7	23,2	23,9	24,0	23,4	23,9	
Korea Płd.	32,7	32,6	33,0	28,5	32,0	33,0	31,0	29,1	29,3	28,9	29,3	31,1	30,2
Holandia	21,0	23,3	22,3	20,7	20,2	20,0	18,7	18,5	17,9	22,5	20,5	20,6	20,7
Norwegia	24,2	27,3	26,1	24,7	25,4	25,9	26,5	27,9	28,1	27,6	28,7	28,2	27,6
Polska	21,7	25,2	24,7	20,6	21,3	22,4	21,0	19,0	20,4	20,5	19,6	19,8	20,7
Hiszpania	31,3	31,3	29,6	24,6	23,5	21,9	20,0	18,7	19,5	20,4	20,4	21,1	21,9
Szwecja	23,1	24,7	24,6	21,0	23,0	23,9	22,7	22,6	23,4	24,3	24,5	25,6	26,5
Szwajcaria	25,2	24,3	25,3	26,2	23,9	26,7	24,4	22,5	23,2	23,1	23,0	23,5	23,2
Wielka Bryt.	17,8	18,3	17,2	14,6	15,8	15,7	15,9	16,5	17,3	17,2	17,3	17,2	17,2
USA	23,5	22,6	21,1	17,8	18,7	19,1	20,0	20,4	20,8	21,0	20,3	20,6	
Brazylia	17,8	19,8	21,6	18,8	21,8	21,8	21,4	21,7	20,5	17,4	15,0	15,0	15,4
Rosja	21,2	24,2	25,5	18,9	22,6	24,4	24,5	23,1	22,6	22,4	23,5	24,1	22,7
Indie	39,0	42,0	38,4	39,3	39,8	39,6	38,3	34,0	34,3	32,1	30,2	30,9	31,0
Chiny	40,9	41,5	43,3	46,5	47,7	47,8	47,4	47,6	47,2	45,6	44,5	44,3	

Źródło: World Bank, 2017.

Korupcja przy projektach inwestycyjnych

The SFO is prosecuting the alleged payment of bribes by British companies within the Alstom group. Seven individuals and two companies have been charged with corruption offences in three criminal trials under the Prevention of Corruption Act 1906 and offences of conspiracy to corrupt under the Criminal Law Act 1977. In September 2014, charges were brought against Alstom Network UK Ltd (formerly Alstom International Ltd) relating to transport projects in **India, Poland and Tunisia**.

Napady rabunkowe (na 100 tys. mieszkańców)

Country/territory	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mexico	470,8	465,9	486,3	537,9	571,4	584,6	626,1	629,8	618,0	595,7
Canada	97,1	100,6	106,2	103,6	97,0	96,2	89,3	86,4	79,6	66,0
United States of America	135,9	140,0	149,3	147,2	144,6	132,1	118,2	112,6	111,8	107,8
Japan	5,8	4,7	4,0	3,6	3,4	3,6	3,2	2,9	2,9	2,6
Czech Republic	59,8	54,2	46,6	47,0	44,6	44,7	38,1	36,6	32,0	28,5
Poland	127,2	110,3	92,1	59,6	55,2	50,4	50,7	46,4	43,7	32,4
Denmark	55,4	53,9	48,7	54,5	61,8	72,8	60,7	58,7	53,4	56,8
Iceland	11,9	16,5	16,6	13,8	13,9	19,1	13,2	13,0	15,3	14,9
Ireland	64,1	58,3	58,8	50,6	52,8	56,5	71,5	64,8	61,6	60,6
Sweden	95,6	104,1	94,4	94,7	96,5	102,8	98,3	102,9	96,9	87,4
United Kingdom (England and Wales)	171,2	183,3	187,9	155,9	146,1	136,0	136,8	133,0	115,2	101,5
Greece	21,2	18,9	22,3	25,5	29,7	42,5	54,7	59,7	53,9	44,2
Italy	79,4	112,0	120,5	124,6	107,8	84,2	79,3	95,8	102,9	104,6
Portugal	200,9	192,4	198,5	175,1	197,3	193,5	193,0	192,2	174,6	156,4
Spain					157,9	142,4	182,8	188,6	206,6	183,3
Germany	71,2	65,4	64,1	63,4	59,9	59,3	58,0	57,9	58,8	57,1

Definitions: "Robbery" means the theft of property from a person, overcoming resistance by force or threat of force. Where possible, the category "Robbery" should include muggings (bag-snatching) and theft with violence, but should exclude pick pocketing and extortion.

Stopa zatrudnienia

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Australia	72,9	73,2	72,0	72,4	72,7	72,3	72,3	72,0	72,2	72,4	73,0	73,8
Austria	71,4	72,1	71,6	71,7	72,1	72,5	71,4	71,0	71,1	71,5	72,2	73,0
Belgium	62,0	62,4	61,6	62,0	61,9	61,8	61,8	61,9	61,8	62,3	63,1	64,5
Canada	73,5	73,6	71,5	71,5	72,0	72,2	72,4	72,3	72,5	72,6	73,4	73,8
Czech Republic	66,1	66,6	65,4	65,0	65,7	66,5	67,7	69,0	70,2	72,0	73,6	74,8
Denmark	77,0	77,9	75,3	73,3	73,1	72,6	72,6	72,8	73,5	74,8	74,2	75,4
Estonia	69,2	69,7	63,5	61,0	65,2	67,2	68,5	69,6	71,9	72,1	74,1	74,8
Finland	70,5	71,3	68,4	68,3	69,2	69,5	68,9	68,7	68,5	69,1	70,0	72,1
France	64,3	64,8	64,0	63,9	63,9	63,9	64,1	63,8	63,8	64,2	64,7	65,4
Germany	69,0	70,2	70,4	71,2	72,6	72,8	73,5	73,8	74,0	74,7	75,3	75,9
Greece	61,4	61,9	61,2	59,6	55,6	51,3	48,8	49,4	50,8	52,0	53,5	54,9
Hungary	57,3	56,7	55,4	55,4	55,8	57,2	58,1	61,2	64,0	66,5	68,2	69,3
Iceland	85,7	84,2	78,9	78,9	79,0	80,2	81,1	81,6	84,7	86,5	86,1	85,1
Ireland	69,2	67,9	62,2	60,0	59,2	58,8	60,5	61,7	63,0	64,8	67,6	68,7
Italy	58,7	58,7	58,3	57,7	57,8	57,6	55,5	55,7	56,3	57,3	58,0	58,5
Japan	70,7	70,7	70,0	70,1	70,3	70,6	71,7	72,7	73,3	74,4	75,3	76,9
Korea	63,9	63,8	62,9	63,3	63,9	64,2	54,4	65,3	65,7	66,1	66,6	66,6
Luxembourg	64,2	63,4	65,2	65,2	64,6	65,8	65,7	66,6	66,2	65,6	66,3	67,1
Netherlands	74,4	75,9	75,6	74,7	74,9	75,1	73,6	73,1	74,2	74,8	75,9	77,2
New Zealand	75,2	74,7	72,9	72,3	72,6	72,1	72,8	74,2	74,3	75,6	76,9	77,5
Norway	76,9	78,1	76,5	75,4	75,3	75,8	75,4	75,2	74,8	74,3	74,0	74,8
Poland	57,0	59,2	59,3	58,9	59,3	59,7	60,0	61,7	62,9	64,5	66,1	67,4
Portugal	67,8	68,2	66,3	65,6	64,2	61,8	60,6	62,6	63,9	65,3	67,8	69,7
Slovak Republic	60,7	62,3	60,2	58,8	59,5	59,7	59,9	61,0	62,7	64,8	66,2	67,6
Slovenia	67,8	68,6	67,5	66,2	64,4	64,1	63,3	63,9	65,2	65,8	69,3	71,1
Spain	66,6	65,3	60,6	59,4	58,5	56,2	54,8	56,0	57,8	59,5	61,1	62,4
Sweden	74,2	74,3	72,2	72,1	73,6	73,8	74,4	74,9	75,5	76,2	76,9	77,5
Switzerland	78,6	79,5	79,0	78,6	79,3	79,4	79,6	79,9	80,2	79,6	79,8	80,1
Turkey	44,6	44,9	44,3	46,3	48,4	48,9	49,5	49,5	50,1	50,6	51,6	52,0
United Kingdom	72,4	72,7	70,6	70,3	70,4	70,9	70,5	71,9	72,7	73,5	74,1	74,7
United States	71,8	70,9	67,6	66,7	66,6	67,1	67,4	68,1	68,7	69,4	70,1	70,7

Źródło: OECD.

Zmiany zatrudnienia w USA, 2007-2019 (w tys.)

Year	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
2007	240	89	190	80	143	75	-34	-20	88	84	114	98
2008	17	-84	-78	-210	-186	-162	-213	-267	-450	-474	-766	-694
2009	-793	-702	-823	-687	-349	-471	-329	-213	-220	-204	-2	-275
2010	23	-68	164	243	524	-137	-68	-36	-52	262	119	87
2011	43	189	225	346	77	225	69	110	248	209	141	209
2012	358	237	233	78	115	76	143	177	203	146	132	244
2013	211	286	130	197	226	162	122	261	190	212	258	47
2014	190	151	272	329	246	304	202	230	280	227	312	255
2015	234	238	86	262	344	206	254	157	100	321	272	239
2016	126	237	225	153	43	297	291	176	249	124	164	155
2017	259	200	73	175	155	239	190	221	14	271	216	175
2018	171	330	182	196	270	262	178	282	108	277	196	227
2019	312	56	153	216	62	178	166	168	136			

Źródło: US Bureau of Labor Statistics. 2019.

Stopa bezrobocia

Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Australia	4,5	4,3	5,7	5,3	5,2	5,4	5,7	6,1	6,1	5,7	5,6	5,3
Austria	4,5	3,9	4,8	4,5	4,2	4,4	5,3	5,6	5,7	6,0	5,7	4,8
Belgium	7,5	7,0	8,0	8,4	7,2	7,6	8,4	8,5	8,5	7,8	7,1	6,0
Canada	6,1	6,2	8,4	8,1	7,5	7,3	7,1	6,9	6,9	7,0	6,3	5,8
Czech Republic	5,4	4,4	6,8	7,4	6,8	7,0	7,0	6,1	5,0	4,0	2,9	2,2
Denmark	3,8	3,5	6,1	7,6	7,7	7,7	7,0	6,6	6,2	6,2	5,7	5,0
Estonia	4,8	5,6	14,0	17,2	12,7	10,3	8,6	7,4	6,2	6,8	5,8	5,4
Finland	6,9	6,4	8,4	8,5	7,9	7,8	8,2	8,7	9,4	8,8	8,6	7,4
France	8,0	7,4	9,2	9,4	9,3	9,9	9,9	10,3	10,4	10,1	9,4	9,1
Germany	8,7	7,6	7,8	7,2	6,0	5,5	5,2	5,0	4,6	4,1	3,7	3,4
Greece	8,4	7,8	9,6	12,7	17,9	24,5	27,5	26,5	24,9	23,5	21,5	19,3
Hungary	7,4	7,9	10,1	11,2	11,0	11,0	10,2	7,7	6,8	5,1	4,2	3,7
Iceland	2,3	3,0	7,4	7,7	7,2	6,2	5,4	4,9	4,0	3,0	2,7	2,7
Ireland	4,9	5,9	12,5	14,1	14,9	15,3	13,0	11,3	9,4	7,9	6,7	5,7
Italy	6,2	6,8	7,9	8,5	8,5	10,8	12,1	12,7	11,9	11,7	11,2	10,6
Japan	4,1	4,2	5,3	5,3	4,8	4,6	4,0	3,6	3,4	3,1	2,8	2,4
Korea	3,4	3,3	3,8	3,8	3,5	3,3	3,1	3,5	3,6	3,7	3,7	3,8
Luxembourg	4,1	5,1	5,2	4,4	4,9	5,2	5,8	5,9	6,7	6,3	5,5	5,6
Netherlands	3,6	3,0	3,7	4,5	4,4	5,3	7,2	7,4	6,9	6,0	4,8	3,8
New Zealand	3,8	4,3	6,3	6,7	6,7	7,2	6,2	5,8	5,3	5,1	4,7	4,3
Norway	2,6	2,6	3,2	3,7	3,3	3,3	3,4	3,5	4,3	4,7	4,2	3,8
Poland	9,7	7,2	8,3	9,7	9,8	10,2	10,3	9,0	7,5	6,2	4,9	3,8
Portugal	8,5	8,1	10,0	11,4	13,4	16,4	16,2	13,9	12,4	11,1	8,9	7,0
Slovak Republic	11,0	9,6	12,1	14,4	13,6	14,0	14,2	13,2	11,5	9,7	8,1	6,5
Slovenia	5,0	4,5	6,0	7,4	8,3	9,0	10,1	9,7	9,0	8,0	6,6	5,1
Spain	8,3	11,4	18,1	20,2	21,8	25,2	26,1	24,4	22,1	19,6	17,2	15,3
Sweden	6,2	6,3	8,5	8,7	7,9	8,1	8,1	8,0	7,4	7,0	6,7	6,3
Switzerland	3,7	3,4	4,2	4,6	4,1	4,3	4,4	4,8	4,8	4,9	4,8	4,7
United Kingdom	5,3	5,4	7,8	7,9	8,0	8,1	7,5	6,1	5,3	4,8	4,3	4,0
United States	4,7	5,8	9,4	9,8	9,1	8,2	7,4	6,2	5,3	4,9	4,4	3,9

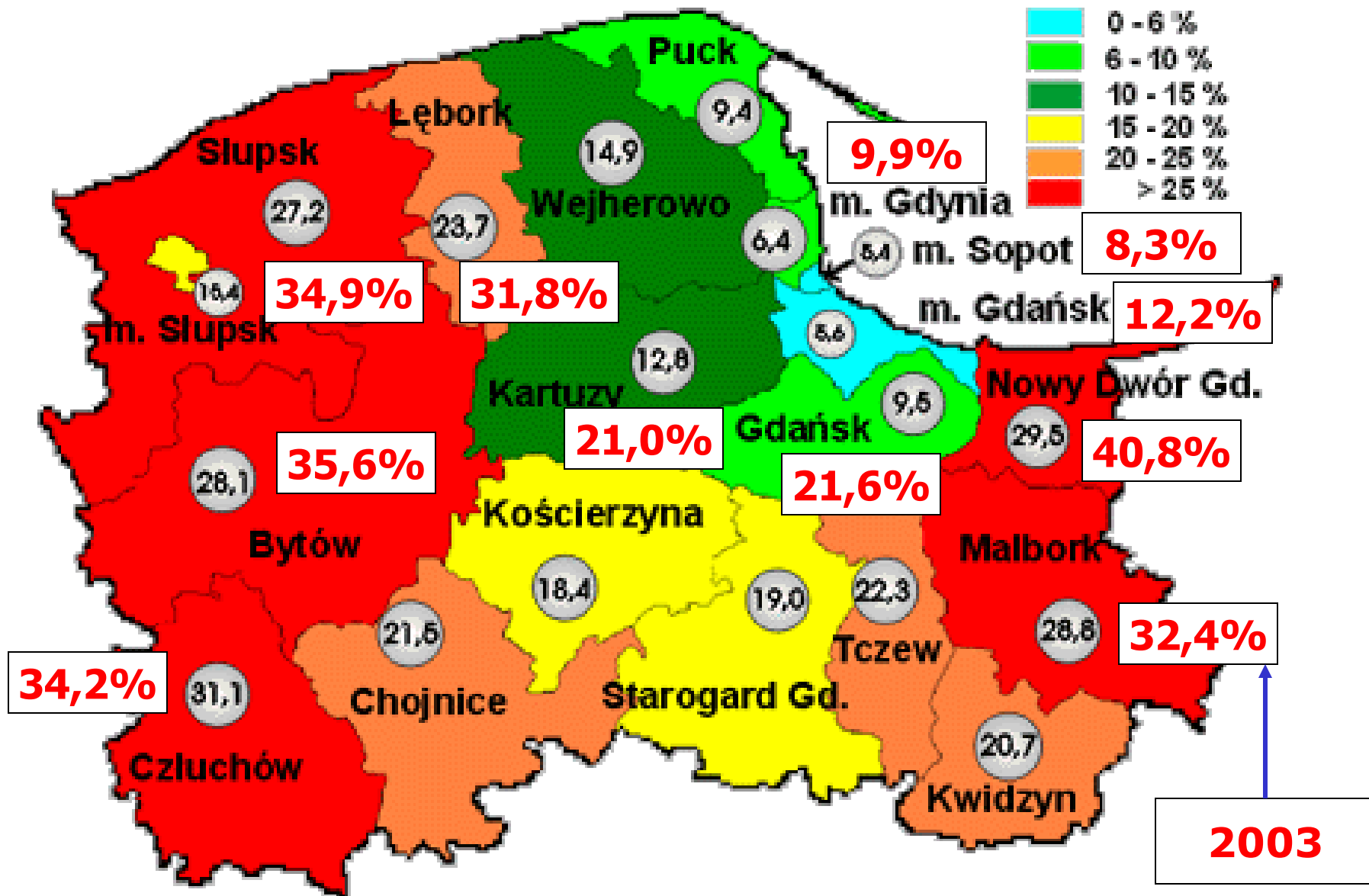
Źródło: OECD.

Stopa bezrobocia wśród osób młodych

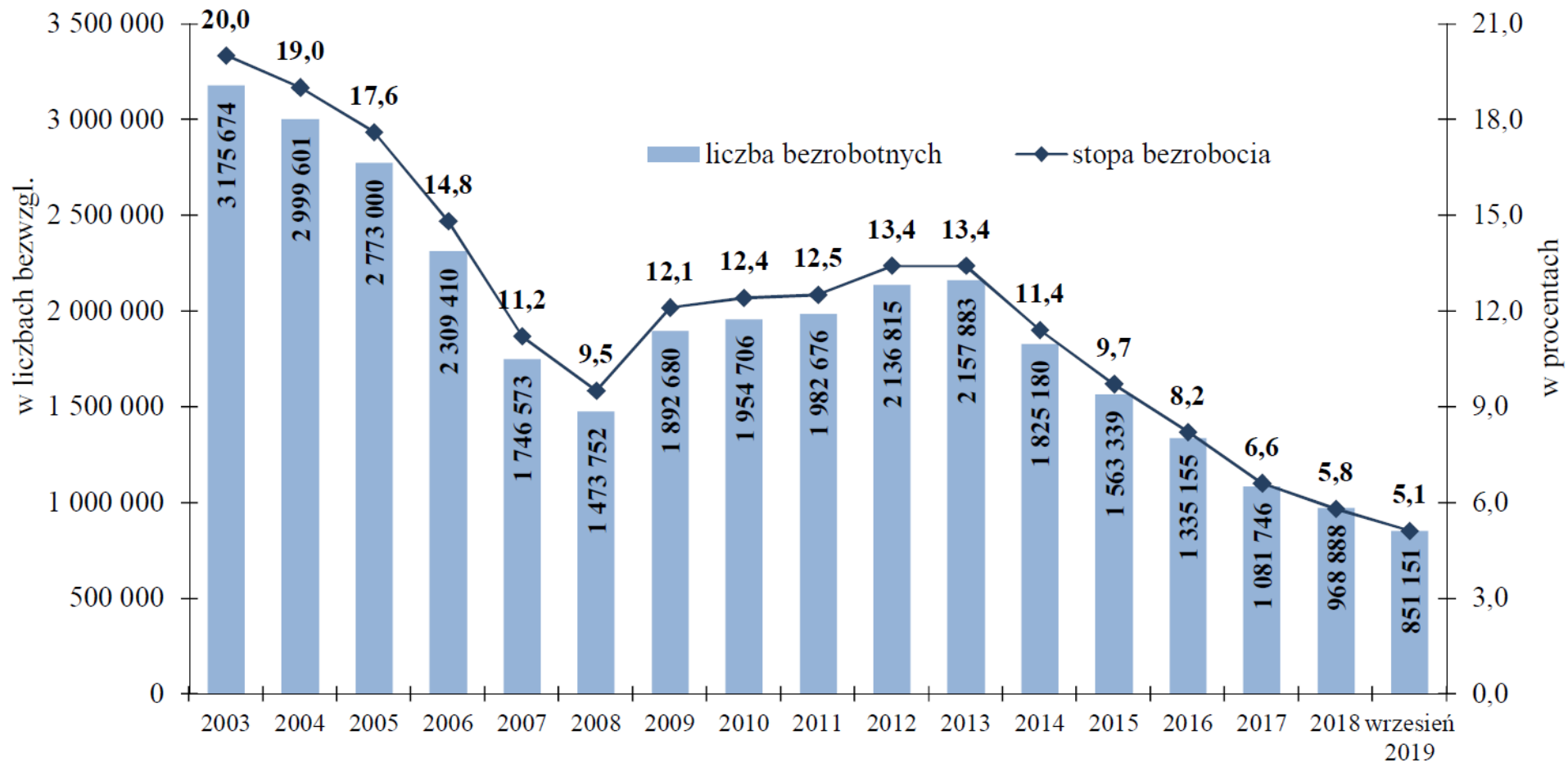
Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Australia	9,4	8,8	11,5	11,5	11,3	11,7	12,2	13,3	13,1	12,7	12,6	11,8
Austria	8,7	8,1	10,0	8,8	8,3	8,7	9,7	10,3	10,6	11,2	9,8	9,4
Belgium	18,8	18,0	21,9	22,4	18,7	19,8	23,7	23,2	22,1	20,1	19,3	15,9
Canada	11,2	11,6	15,2	14,8	14,2	14,3	13,7	13,5	13,2	13,1	11,6	11,1
Czech Republic	10,7	9,9	16,6	18,3	18,0	19,5	19,0	15,9	12,6	10,5	8,0	6,7
Denmark	7,5	8,0	11,8	14,0	14,2	14,1	13,1	12,6	10,8	12,0	11,1	9,4
Estonia	9,8	11,7	26,8	32,0	21,6	19,9	17,9	14,3	13,2	13,5	12,2	11,9
Finland	15,7	15,7	21,6	20,3	18,9	17,8	20,0	19,3	22,0	19,9	19,8	16,8
France	19,1	18,6	23,2	22,8	22,0	23,8	23,9	23,2	24,7	24,6	22,3	20,8
Germany	11,7	10,4	11,0	9,7	8,5	8,1	7,8	7,8	7,3	7,0	6,8	6,2
Greece	22,9	22,1	25,8	32,9	44,4	55,3	58,3	52,4	49,8	47,4	43,6	39,9
Hungary	18,0	19,9	26,5	26,6	26,1	28,1	26,6	20,4	17,3	12,9	10,7	10,2
Iceland	7,2	8,2	16,0	16,2	14,6	13,6	10,7	10,0	8,8	6,5	7,7	6,0
Ireland	10,3	12,4	25,5	28,3	29,9	33,0	29,6	26,9	20,9	17,2	14,4	13,7
Italy	20,3	21,3	25,4	27,9	29,1	35,3	40,0	42,7	40,3	37,8	34,8	32,2
Japan	7,7	7,2	9,1	9,2	8,0	7,9	6,9	6,3	5,6	5,2	4,7	3,7
Korea	8,8	9,3	9,8	9,8	9,6	9,0	9,3	10,0	10,5	10,7	10,3	10,5
Luxembourg	15,2	17,9	17,2	14,2	16,8	18,8	15,5	22,6	17,3	18,7	15,4	14,1
Netherlands	7,0	6,4	7,7	8,7	7,7	9,5	11,1	12,7	11,3	10,8	8,9	7,2
New Zealand	10,1	11,4	16,6	17,1	17,3	17,7	16,3	15,0	13,7	13,2	12,7	11,5
Norway	7,3	7,5	9,2	9,3	8,6	8,6	9,2	7,8	9,9	11,1	10,4	9,7
Poland	21,7	17,3	20,7	23,7	25,8	26,5	27,3	23,9	20,8	17,6	14,8	11,8
Portugal	16,6	16,4	20,0	22,3	30,1	37,7	38,1	34,8	31,9	27,9	23,9	20,3
Slovak Republic	20,1	18,8	27,3	33,6	33,2	34,0	33,7	29,7	26,4	22,2	18,9	14,9
Slovenia	10,1	10,4	13,6	14,7	15,7	20,6	21,6	20,2	16,4	15,3	11,3	8,8
Spain	18,2	24,6	37,9	41,6	46,4	53,2	55,5	53,2	48,4	44,5	38,7	34,4
Sweden	19,2	20,2	24,9	24,8	22,8	23,7	23,6	22,9	20,3	18,8	17,9	16,7
Switzerland	7,1	7,0	8,4	7,8	7,7	8,4	8,5	8,6	8,6	8,6	8,1	7,9
United Kingdom	14,2	14,1	19,0	19,3	20,0	21,0	21,1	16,3	14,6	13,0	12,1	11,3
United States	10,5	12,8	17,6	18,4	17,3	16,2	15,6	13,4	11,6	10,4	9,2	8,6

Źródło: OECD.

Stopa bezrobocia w powiatach województwa pomorskiego (2000 i 2003)

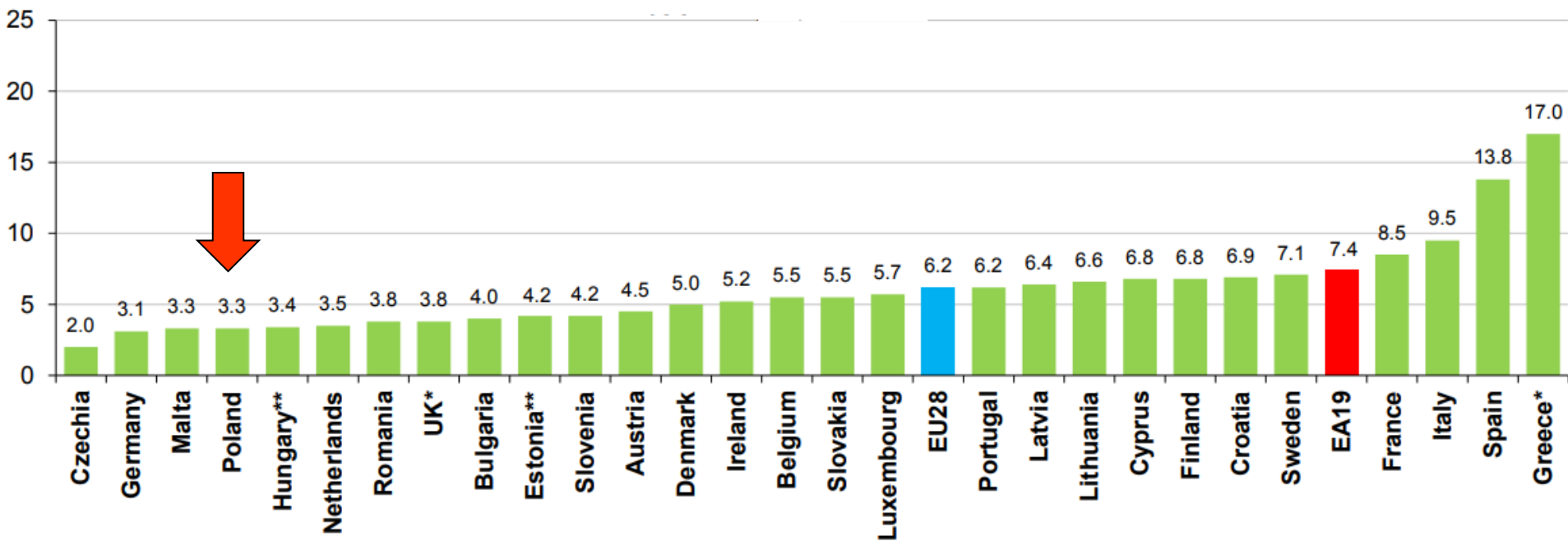

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego

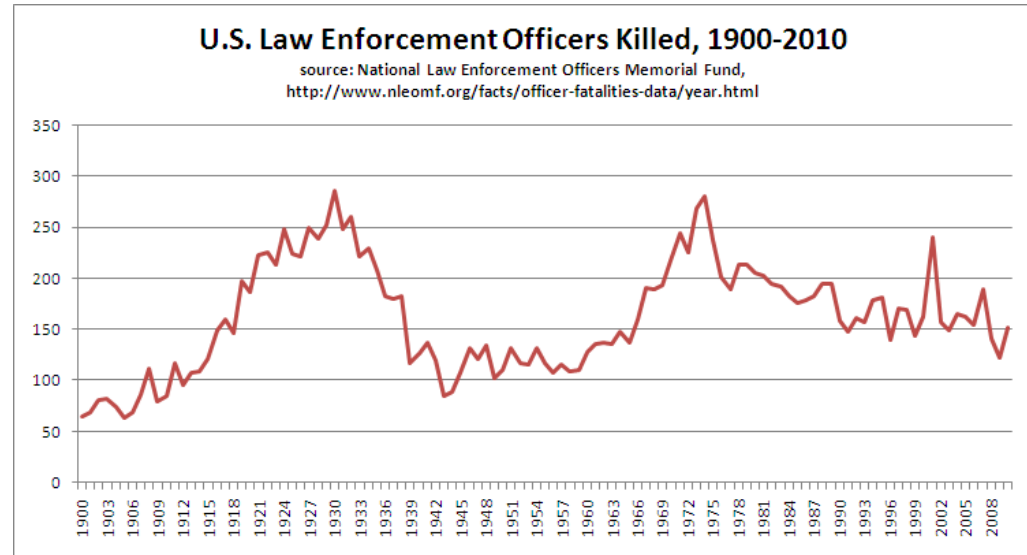
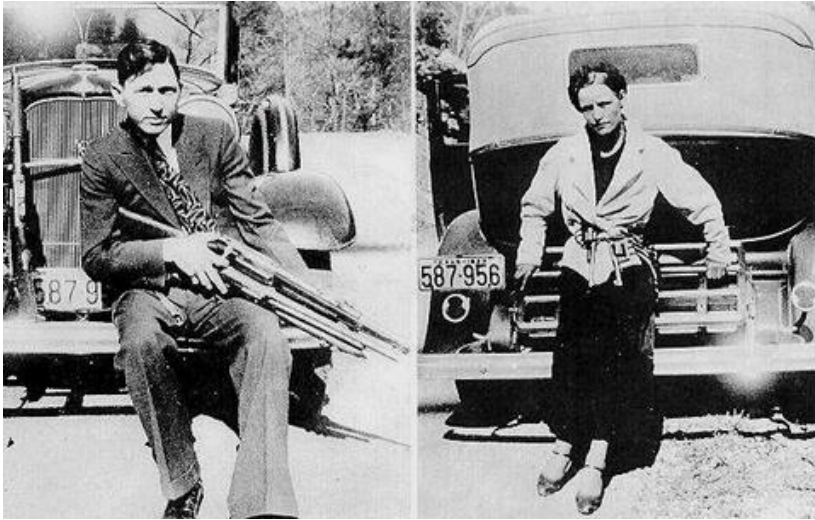
Źródło: MPiPS, 2019.

Stopa bezrobocia w UE, sierpień 2019

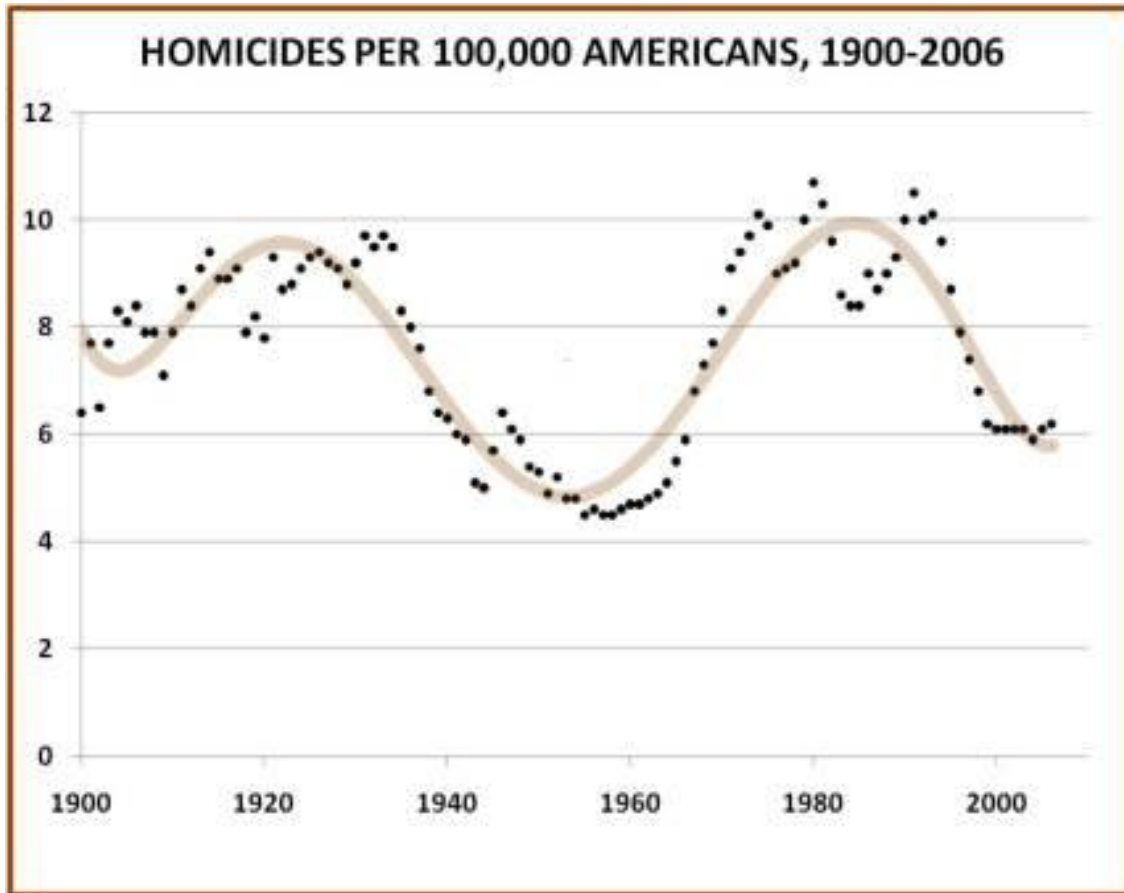
Źródło: Eurostat, 2019.

Przestępczość w czasie Wielkiej Depresji 1929-1932

President Hoover stated in his inaugural address, "crime is increasing (...), and speedy justice is decreasing" (1932).

Przestępczość w czasie Wielkiej Depresji 1929-1932

Al Capone

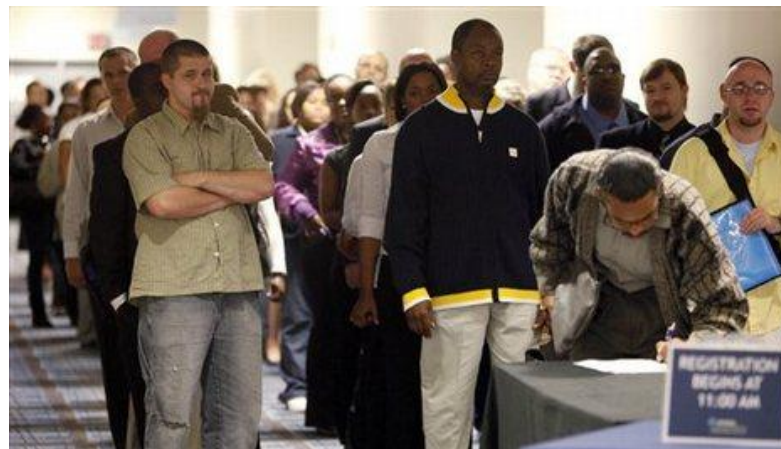

Wpływ bezrobocia na przestępczość

- podstawy teoretyczne

Teoria ekonomii sugeruje, że potencjalni przestępcy porównują korzyści i koszty związane z przestępczością, stąd przekonanie, że **wyższy poziom bezrobocia powinien prowadzić do wyższych wskaźników przestępczości.**

Socjologowie sugerują, że **osoby bezrobotne (wykluczone) będą bardziej skłonne popełniać przestępstwa wymierzone przeciwko systemowi / społeczeństwu.**

Bezrobocie a przestępczość wyniki badań empirycznych

Chiricos (1987), który przeanalizował 63 badania, odkrył, że w 40% przypadków **odnotowano dodatni wpływ bezrobocia na przestępczość związaną z mieniem** oraz w 22% na przestępczość związaną z przemocą.

W nowszych badaniach Raphael i Winter-Ebmer (2001), Agell i Nilsson (2003), Levitt (2004) oraz Fougère i inni (2006), dotyczących USA, Szwecji i Francji, znaleziono podobne **dodatnie zależności pomiędzy bezrobociem i przestępczością związaną z mieniem**, natomiast słabą zależność lub brak zależności pomiędzy bezrobociem i przestępczością związaną z przemocą.

Badania Gould, Weinberg i Mustard (2002) pokazały, że **wzrost stopy bezrobocia** o 1% w grupie młodych mężczyzn, słabo wykształconych i bez umiejętności zawodowych, **zwiększa liczbę przestępstw przeciwko mieniu** o 1-2%.

Bezrobocie a przestępczość w Wielkiej Brytanii

W populacji więźniów w Wielkiej Brytanii:

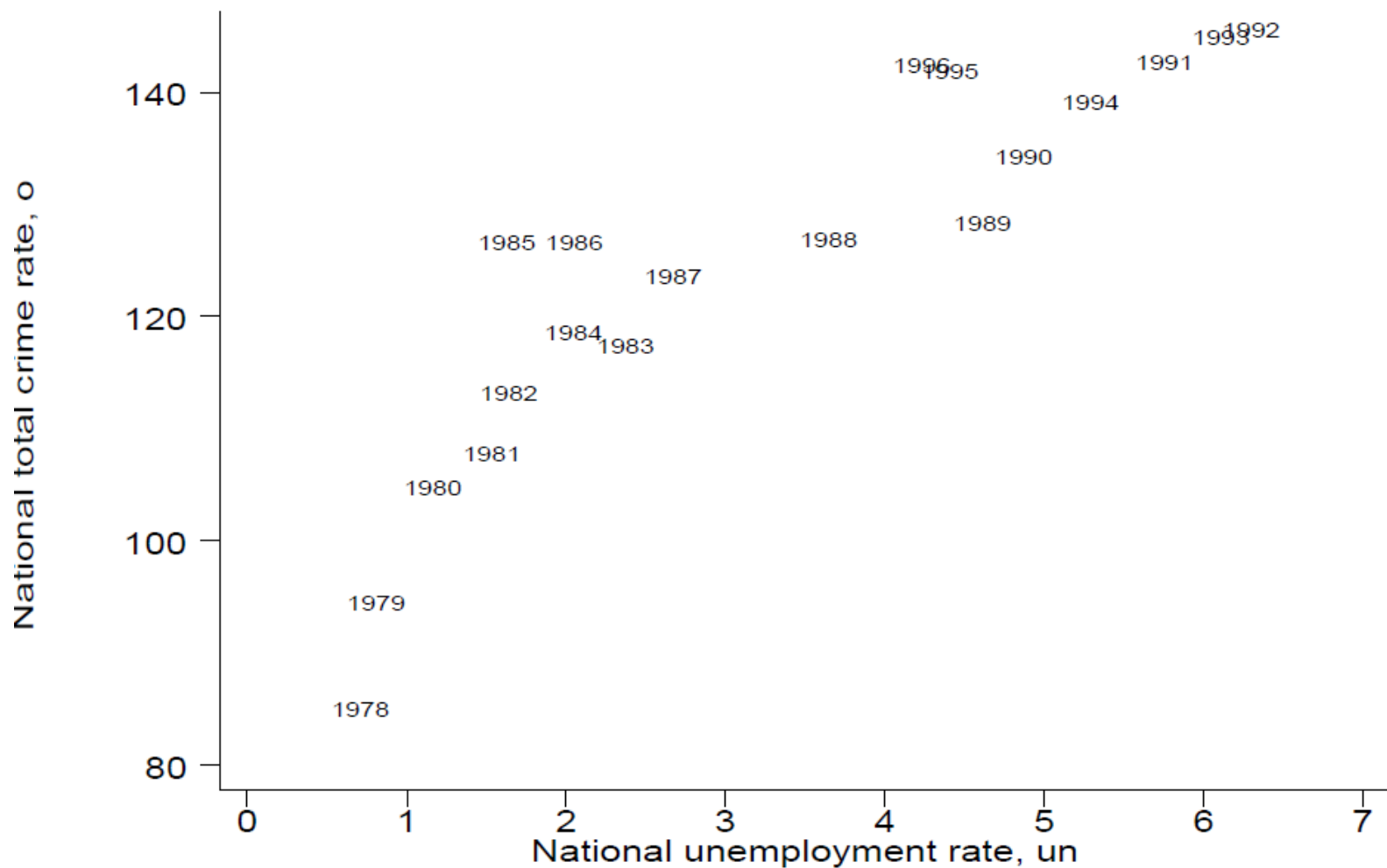
67% osób było bezrobotnych w ciągu 4 tygodni przed aresztowaniem (w całej populacji tylko 5%).

27% jako dziecko trafiło do ośrodków opiekuńczych (w całej populacji tylko 2%).

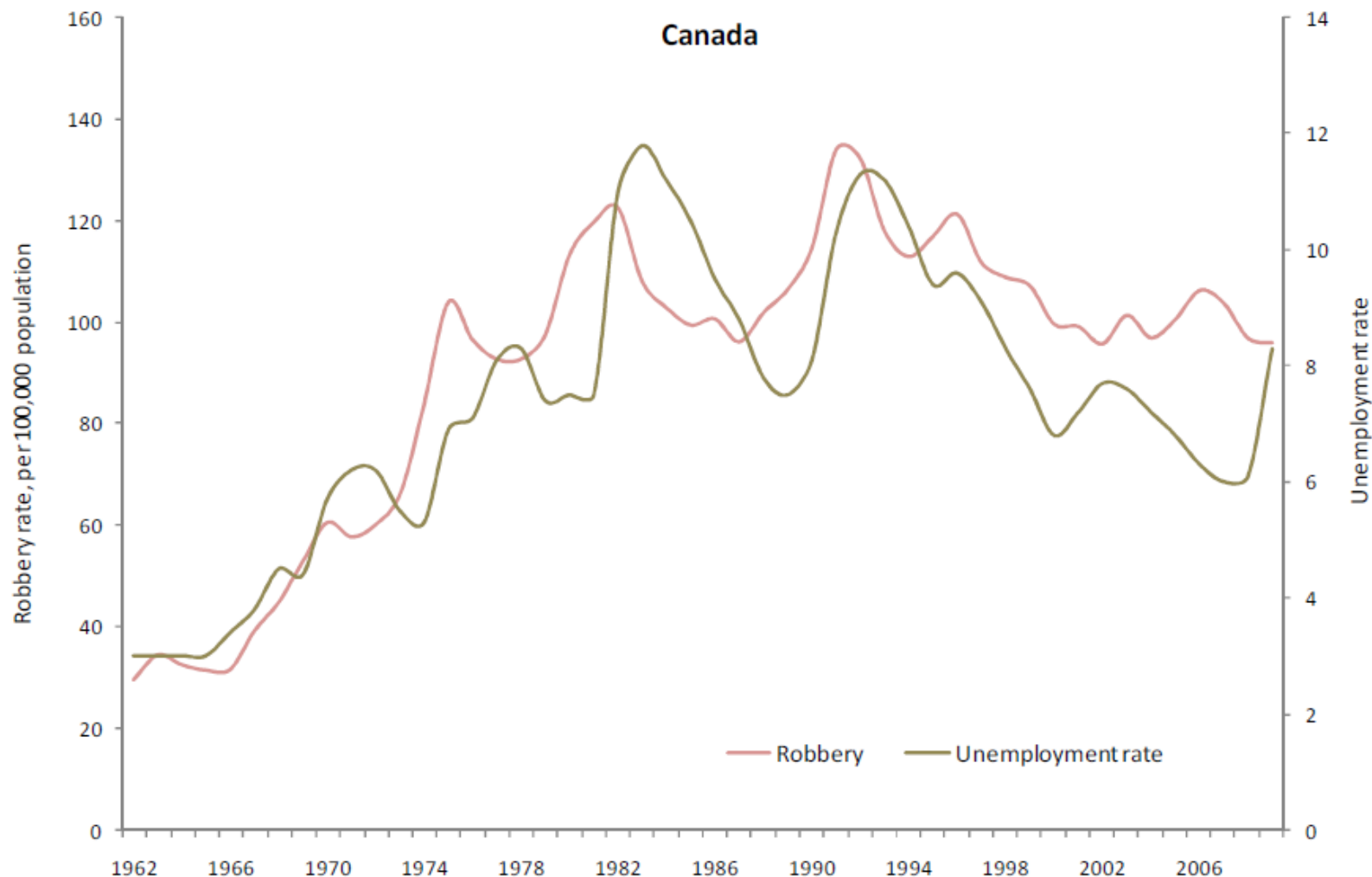
52% mężczyzn i 71% kobiet nie posiadało kwalifikacji zawodowych /odpowiedniego wykształcenia/ (w całej populacji tylko 15%).

Wzrostowi bezrobocia w Wielkiej Brytanii towarzyszył w szczególności wzrost liczby przestępstw narkotykowych.

Stopa bezrobocia i wskaźniki przestępczości w Nowej Zelandii

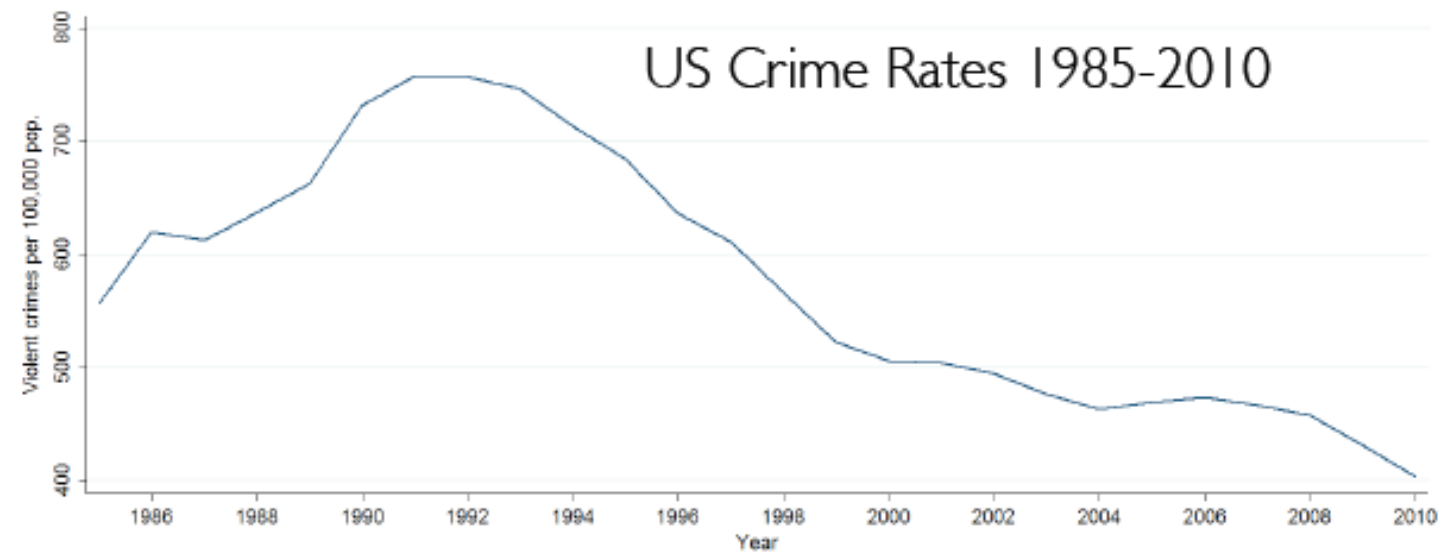
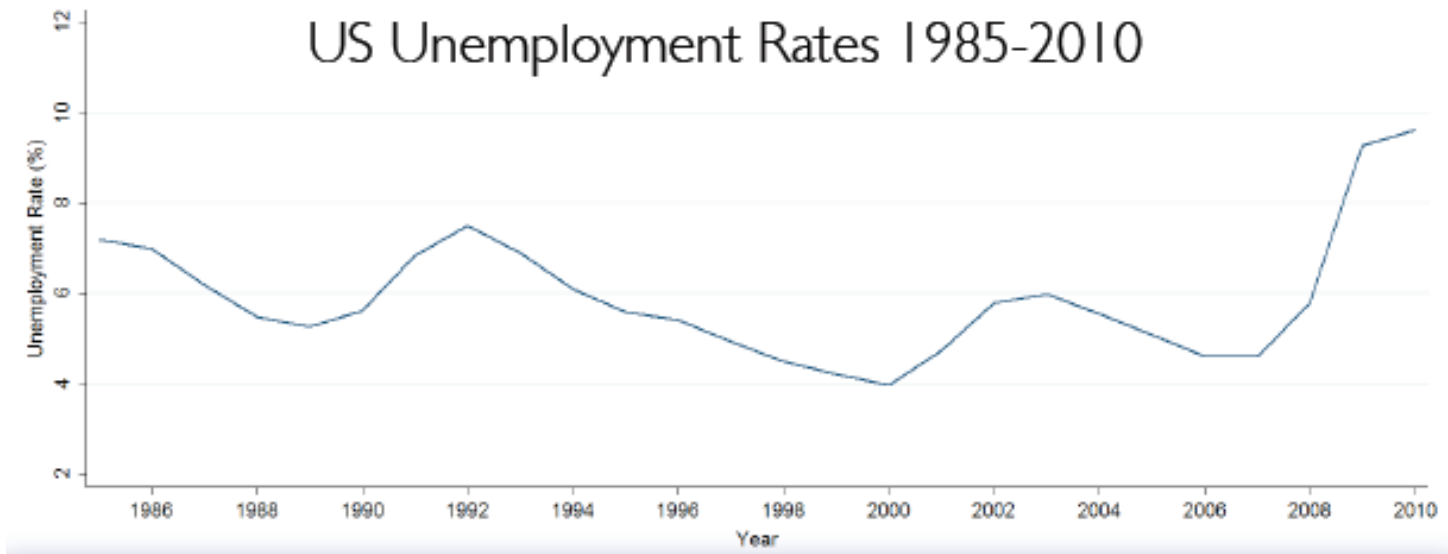

Stopa bezrobocia i napady rabunkowe w Kanadzie

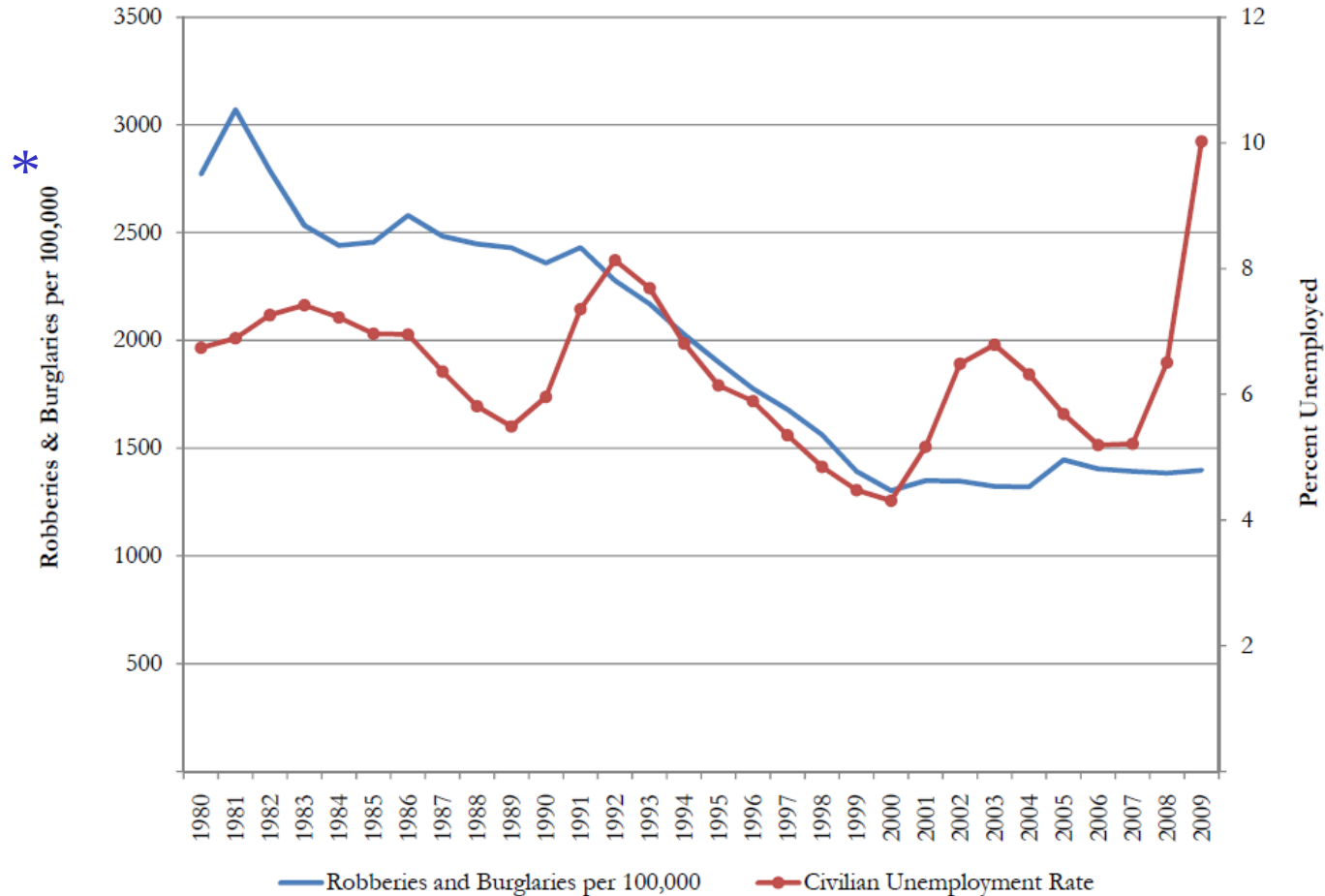

2012: napady rabunkowe 79,5, stopa bezrobocia 7,3%

Stopa bezrobocia i wskaźniki przestępczości związanej z przemocą w USA

Stopa bezrobocia a napady rabunkowe i włamania w 82 dużych miastach w USA

USA w 2012 r.: napady rabunkowe 111,7*, włamania 493,6*, stopa bezrobocia 8,2%

Włamania (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Canada	864,4	810,3	770,8	701,9	632,5	610,3	576,5	524,6	504,9	443,3
United States of America	725,7	722,9	729,4	721,0	726,8	711,9	694,5	693,9	664,5	602,5
Czech Republic	633,8	566,5	520,7	531,3	512,7	523,0	556,8	562,4	521,1	582,9
Poland	697,4	578,5	454,9	370,8	324,9	354,5	366,7	355,0	334,9	310,2
Denmark	1 684,6	1 418,8	1 315,6	1 440,4	1 703,2	1 939,4	1 742,1	1 667,0	1 445,1	1 404,1
Finland	445,6	372,3	354,3	346,6	350,8	359,0	346,1	355,9	333,3	316,4
Ireland	609,7	634,5	586,5	550,1	567,2	610,1	569,0	612,3	614,8	500,4
Norway	598,8	552,2	485,6	453,6	460,7	489,6	435,4	363,8	348,2	312,1
Sweden	1 328,2	1 258,1	1 097,0	1 058,8	1 020,9	1 029,2	988,3	998,2	925,9	892,8
United Kingdom (England and Wales)	1 280,0	1 204,0	1 152,9	1 073,2	1 060,5	978,8	938,5	892,0	812,8	778,2
Greece	240,0	340,5	380,6	450,8	532,6	576,0	727,8	783,8	715,1	607,9
Portugal	443,0	429,0	431,6	423,6	508,5	466,1	478,3	491,5	413,5	361,9
France	637,6	578,3	559,5	518,0	492,0	509,5	512,3	537,7	564,0	593,3
Germany	528,3	472,5	462,8	472,3	468,2	464,8	478,6	508,2	519,6	528,9
Netherlands		1 887,9	1 836,9	1 796,4	1 742,9	1 713,5	1 760,9	1 824,3	1 779,1	1 720,2
New Zealand		1 401,1	1 468,0	1 375,7	1 386,7	1 420,4	1 358,1	1 348,4	1 187,0	

Definitions: "Burglary" means gaining unauthorised access to a part of a building/dwelling or other premises, including by use of force, with the intent to steal goods (breaking and entering). "Burglary" should include, where possible, theft from a house, apartment or other dwelling place, factory, shop or office, from a military establishment, or by using false keys.

Kradzieże pojazdów mechanicznych (na 100 tys. mieszkańców)

Country	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Canada	532,6	496,1	486,5	441,7	376,3	320,0	271,1	239,1	224,1	206,9
United States of America	418,9	414,5	398,2	362,3	312,7	257,1	236,9	227,5	227,8	218,6
Japan	146,3	118,8	101,7	90,2	85,3	85,4	77,2	73,9	64,2	57,4
Czech Republic	237,4	225,2	204,3	197,3	180,5	140,8	124,2	116,8	104,4	100,3
Poland	133,8	118,5	79,9	55,7	46,3	45,2	43,3	43,4	42,5	40,8
Denmark	385,1	301,6	281,4	306,4	342,5	338,1	294,7	245,5	184,9	169,0
Iceland	149,4	109,5	153,6	138,1	124,8	151,4	124,8	120,5	89,0	63,1
Ireland	352,3	341,5	323,3	315,4	328,8	297,7	255,4	229,8	184,6	159,1
Norway	389,4	331,9	313,1	266,3	249,1	248,4	222,0	188,5	159,3	131,6
Sweden	679,0	628,1	568,1	537,7	484,2	433,5	373,1	364,8	304,1	289,7
United Kingdom (England and Wales)	456,7	399,8	358,4	312,6	268,5	213,1	190,6	163,9	141,1	132,3
Italy	321,5	453,3	474,2	466,6	384,1	354,4	326,5	327,3	322,9	300,8
Spain		281,6	269,0	239,4	203,8	170,3	142,2	130,2	145,3	104,1
France	468,3	424,0	393,2	361,1	338,1	330,7	308,7	293,6	278,7	269,4
Germany	128,7	115,0	107,7	110,8	106,8	105,4	100,6	94,8	85,2	79,4

Definitions: "Motor Vehicle Theft" means the removal of a motor vehicle without the consent of the owner of the vehicle. "Motor Vehicles" includes all land vehicles with an engine that run on the road, including cars, motorcycles, buses, lorries, construction and agricultural vehicles.

Stopa bezrobocia wśród młodzieży a strach przed przestępczością

Kraj	Stopa bezrobocia wśród młodzieży /średnia z lat 2003-10/ (w %)	Strach przed przestępczością (w %)
Netherlands	7,9	18
Austria	9,0	19
Denmark	9,3	17
Germany	11,8	30
United Kingdom	14,4	31
Ireland	14,4	27
Portugal	17,2	34
Finland	18,7	14
Sweden	20,1	19
France	20,3	21
Belgium	20,8	26
Italy	23,8	35
Spain	25,6	33
<i>Współczynnik korelacji</i>		0,432

Uwaga: dla 22 krajów OECD współczynnik korelacji wynosi: **0,435**

Stopa bezrobocia wśród młodzieży a koszty przestępczości dla biznesu

Kraj	Stopa bezrobocia wśród młodzieży /średnia z lat 2003-10/ (w %)	Koszty przestępczości dla biznesu (WEF)* (w pkt.)
Netherlands	7,9	5,1
Austria	9,0	5,9
Denmark	9,3	6,1
Germany	11,8	5,9
United Kingdom	14,4	5,2
Ireland	14,4	5,8
Portugal	17,2	5,6
Finland	18,7	6,2
Sweden	20,1	5,8
France	20,3	5,5
Belgium	20,8	5,8
Italy	23,8	4,5
Spain	25,6	5,2
Greece	26,1	4,6
Współczynnik korelacji		-0,490

** skala 7-punktowa; im wyższe wskaźniki , tym mniejsze koszty przestępczości dla biznesu*

Uwaga: dla 33 krajów OECD współczynnik korelacji wynosi: **-0,117**

Stopa bezrobocia wśród młodzieży a przestępczość zorganizowana

Kraj	Stopa bezrobocia wśród młodzieży /średnia z lat 2003-10/ (w %)	Przestępczość zorganizowana (WEF)* (w pkt.)
Netherlands	7,9	6,0
Austria	9,0	6,6
Denmark	9,3	6,6
Germany	11,8	6,3
United Kingdom	14,4	6,0
Ireland	14,4	6,5
Portugal	17,2	6,2
Finland	18,7	6,7
Sweden	20,1	6,7
France	20,3	5,8
Belgium	20,8	6,3
Spain	25,6	5,6
Greece	26,1	5,6
<i>Współczynnik korelacji</i>		-0,495

** skala 7-punktowa; im wyższe wskaźniki , tym niższy poziom przestępczości zorganizowanej*

Uwaga: dla 33 krajów OECD współczynnik korelacji wynosi: **-0,176**

Stopa bezrobocia wśród młodzieży a kradzieże samochodów

Kraj	Stopa bezrobocia wśród młodzieży /średnia z lat 2003-10/ (w %)	Kradzieże samochodów (na 100 tys. mieszkańców)
Netherlands	7,9	80,3
Austria	9,0	31,6
Germany	11,8	51,3
Sweden	20,1	146,0
France	20,3	184,1
Belgium	20,8	118,9
Italy	23,8	208,8
Spain	25,6	71,0
Greece	26,1	101,4
<i>Współczynnik korelacji</i>		0,549

Uwaga: dla 20 krajów OECD współczynnik korelacji wynosi: **0,236**

Kradzieże (na 100 tys. mieszkańców)

Country/territory	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Canada	2 165,1	2 033,6	1 946,9	1 811,4	1 707,3	1 703,4	1 594,8	1 495,0	1 478,0	1 382,1
United States of America	2 347,7	2 275,1	2 201,9	2 169,8	2 147,7	2 047,9	1 987,1	1 953,3	1 942,9	1 876,1
Japan	837,1	727,1	638,1	584,7	566,0	517,3	485,3	457,7	429,1	391,4
Czech Republic	1 588,4	1 506,5	1 470,9	1 491,7	1 414,7	1 319,5	1 196,8	1 171,2	1 119,8	1 173,3
Poland	753,3	729,9	655,0	575,6	515,2	499,9	533,8	602,7	603,9	523,5
Denmark	3 379,5	3 103,2	3 050,1	3 233,6	3 457,8	3 388,2	3 442,8	3 542,1	3 428,7	3 348,1
Iceland	1 166,2	1 072,0	1 149,7	1 014,2	1 400,2	1 629,7	1 547,0	1 305,1	1 272,6	1 244,8
Ireland	1 415,4	1 416,0	1 439,6	1 437,1	1 437,5	1 448,9	1 464,3	1 472,1	1 485,0	1 543,3
Norway	3 231,8	2 996,7	2 859,4	2 758,2	2 640,9	2 759,1	2 590,0	2 547,4	2 673,1	2 511,9
Sweden	4 283,9	4 926,0	4 570,3	4 463,0	4 242,0	4 140,8	3 921,9	4 027,5	3 989,9	4 002,0
United Kingdom (England and Wales)	3 433,5	3 368,8	3 248,2	2 955,8	2 904,3	2 669,1	2 654,9	2 637,8	2 406,5	2 329,7
Greece	510,6	558,4	629,9	731,8	824,2	895,4	1 066,8	1 161,6	1 070,4	929,2
Portugal	974,2	873,5	834,4	838,1	962,0	932,5	897,7	928,5	964,5	894,6
Germany	2 874,3	2 665,3	2 536,5	2 481,9	2 355,3	2 248,4	2 193,5	2 296,9	2 269,3	2 271,9

Definitions: "Theft" means depriving a person or organisation of property without force with the intent to keep it . "Theft" excludes burglary, housebreaking, robbery, and theft of a motor vehicle, which are recorded separately.

Stopa bezrobocia wśród młodzieży a napady rabunkowe

Kraj	Stopa bezrobocia wśród młodzieży /średnia z lat 2003-10/ (w %)	Napady rabunkowe (na 100 tys. mieszkańców)
Netherlands	7,9	92,4
Austria	9,0	48,3
Denmark	9,3	58,7
Germany	11,8	58,4
Ireland	14,4	64,6
Portugal	17,2	190,6
Finland	18,7	30,1
Sweden	20,1	102,9
France	20,3	191,6
Belgium	20,8	1 806,2
Italy	23,8	95,8
Spain	25,6	866,8
Greece	26,1	58,3
<i>Współczynnik korelacji</i>		0,343

Uwaga: dla 32 krajów OECD współczynnik korelacji wynosi: **0,199**

Stopa inflacji (CPI)

Źródło: OECD.

Kraj	2015	2016	2017	Sep-2018
Australia	1,5	1,3	1,9	..
Austria	0,9	0,9	2,1	2,0
Belgium	0,6	2,0	2,1	2,3
Canada	1,1	1,4	1,6	2,2
Chile	4,3	3,8	2,2	3,1
Czech Republic	0,3	0,7	2,5	2,3
Denmark	0,5	0,3	1,1	0,6
Estonia	-0,5	0,1	3,4	3,6
Finland	-0,2	0,4	0,8	1,3
France	0,0	0,2	1,0	2,2
Germany	0,2	0,5	1,7	2,3
Greece	-1,7	-0,8	1,1	1,1
Hungary	-0,1	0,4	2,3	3,6
Iceland	1,6	1,7	1,8	2,7
Ireland	-0,3	0,0	0,3	0,9
Israel	-0,6	-0,5	0,2	1,2
Italy	0,0	-0,1	1,2	1,4
Japan	0,8	-0,1	0,5	1,2
Korea	0,7	1,0	1,9	1,9
Luxembourg	0,5	0,3	1,7	2,0
Mexico	2,7	2,8	6,0	5,0
Netherlands	0,6	0,3	1,4	1,9
New Zealand	0,3	0,6	1,9	..
Norway	2,2	3,6	1,9	3,4
Poland	-0,9	-0,7	2,1	2,0
Portugal	0,5	0,6	1,4	1,4
Slovak Republic	-0,3	-0,5	1,3	2,7
Slovenia	-0,5	-0,1	1,4	2,0
Spain	-0,5	-0,2	2,0	2,3
Sweden	0,0	1,0	1,8	2,3
Switzerland	-1,1	-0,4	0,5	1,0
Turkey	7,7	7,8	11,1	24,5
United Kingdom	0,4	1,0	2,6	2,2
United States	0,1	1,3	2,1	2,3

Kartel producentów szyb samochodowych

Kara za zмовę cenową, nałożona przez Komisję Europejską na francuskiego producenta szyb samochodowych Saint-Gobain wyniosła **896 mln euro**.

Firma Saint-Gobain dostała tak wysoką karę, bo już wcześniej w latach 1984 i 1988 została uznana winną tworzenia kartelu producentów szyb.

W zмовie cenowej uczestniczyły jeszcze firmy Asahi/AGC Flat Glass (kara **113,5 mln euro**), Pilkington (**370 mln euro**) i Soliver (**4,4 mln euro**).

Saldo finansów publicznych (jako % PKB)

Źródło: OECD.

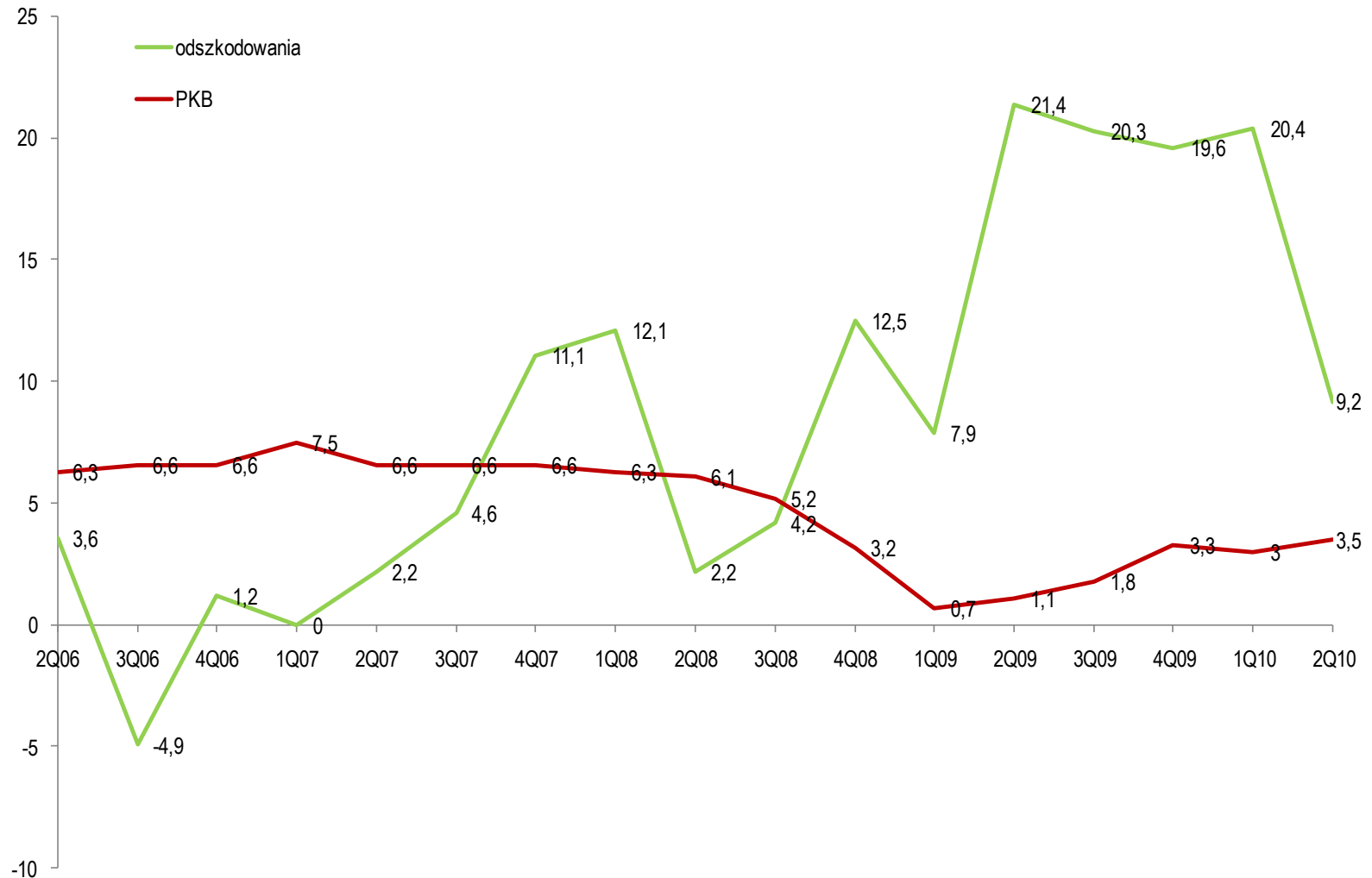
Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Australia	2,1	0,0	-4,2	-4,1	-3,8	-3,0	-2,0	-1,8	-1,1	-1,5	-0,5
Austria	-1,4	-1,5	-5,3	-4,4	-2,6	-2,2	-2,0	-2,7	-1,0	-1,6	-0,7
Belgium	0,1	-1,1	-5,4	-4,0	-4,1	-4,2	-3,1	-3,1	-2,5	-2,5	-1,0
Brazil	-2,7	-2,0	-3,2	-2,4	-2,5	-2,3	-3,0	-6,0	-10,2	-9,0	-7,8
Canada	1,8	0,2	-3,9	-4,7	-3,3	-2,5	-1,5	0,2	-0,1	-1,1	-1,0
Czech Republic	-0,7	-2,0	-5,4	-4,2	-2,7	-3,9	-1,2	-2,1	-0,6	0,7	1,6
Denmark	5,0	3,2	-2,8	-2,7	-2,1	-3,5	-1,2	1,1	-1,5	-0,4	1,0
Estonia	2,7	-2,7	-2,2	0,2	1,2	-0,3	-0,2	0,7	0,1	-0,3	-0,3
Finland	5,1	4,2	-2,5	-2,6	-1,0	-2,2	-2,6	-3,2	-2,8	-1,8	-0,6
France	-2,6	-3,3	-7,2	-6,9	-5,1	-5,0	-4,1	-3,9	-3,6	-3,4	-2,6
Germany	0,2	-0,2	-3,2	-4,2	-1,0	0,0	-0,1	0,5	0,8	1,0	1,3
Greece	-6,7	-10,2	-15,1	-11,2	-10,3	-8,9	-13,2	-3,6	-5,7	0,6	0,8
Hungary	-5,0	-3,7	-4,5	-4,5	-5,4	-2,4	-2,6	-2,6	-1,9	-1,7	-2,0
Iceland	4,9	-13,0	-9,6	-9,7	-5,6	-3,7	-1,8	-0,1	-0,8	12,6	1,5
Ireland	0,3	-7,0	-13,8	-32,1	-12,7	-8,0	-6,1	-3,6	-1,9	-0,5	-0,3
Israel	-0,7	-2,8	-5,7	-3,7	-2,9	-4,8	-4,1	-3,3	-2,1	-2,1	-2,1
Italy	-1,5	-2,6	-5,3	-4,2	-3,7	-2,9	-2,9	-3,0	-2,6	-2,5	-2,3
Japan	-2,8	-4,1	-9,8	-9,1	-9,1	-8,3	-7,6	-5,4	-3,6	-3,4	-3,5
Korea	4,2	2,3	-1,3	1,0	1,0	1,0	1,3	1,3	1,3	2,4	2,8
Luxembourg	4,2	3,3	-0,7	-0,7	0,5	0,3	1,0	1,3	1,4	1,6	1,5
Netherlands	0,2	0,2	-5,4	-5,0	-4,3	-3,9	-2,4	-2,3	-2,1	0,4	1,1
New Zealand	4,3	0,4	-2,9	-7,3	-4,2	-2,3	-0,7	0,2	0,2	1,2	0,9
Norway	17,1	18,7	10,3	11,0	13,4	13,8	10,8	8,7	6,1	4,0	4,4
Poland	-1,9	-3,6	-7,3	-7,3	-4,8	-3,7	-4,1	-3,6	-2,6	-2,3	-1,7
Portugal	-3,0	-3,8	-9,8	-11,2	-7,4	-5,7	-4,8	-7,2	-4,4	-2,0	-3,0
Slovak Republic	-1,9	-2,4	-7,8	-7,5	-4,3	-4,3	-2,7	-2,7	-2,7	-2,2	-1,0
Slovenia	-0,1	-1,4	-5,8	-5,6	-6,7	-4,0	-14,7	-5,5	-2,9	-1,9	0,0
South Africa	-0,7	-1,7	-3,9	-3,3	-2,5	-3,6	-3,6	-3,8	-3,8	-3,5	-4,0
Spain	1,9	-4,4	-11,0	-9,4	-9,6	-10,5	-7,0	-6,0	-5,3	-4,5	-3,1
Sweden	3,4	1,9	-0,7	0,0	-0,2	-1,0	-1,4	-1,6	0,2	1,2	1,3
Switzerland	1,6	1,9	0,5	0,4	0,7	0,4	-0,4	-0,2	0,6	0,3	1,1
United Kingdom	-2,9	-4,9	-10,4	-9,5	-7,6	-8,2	-5,6	-5,7	-4,3	-3,3	-1,8
United States	-3,7	-7,2	-12,8	-12,2	-10,8	-9,0	-5,5	-5,0	-4,3	-5,0	-3,6

Dług publiczny (jako % PKB)

Źródło: OECD.

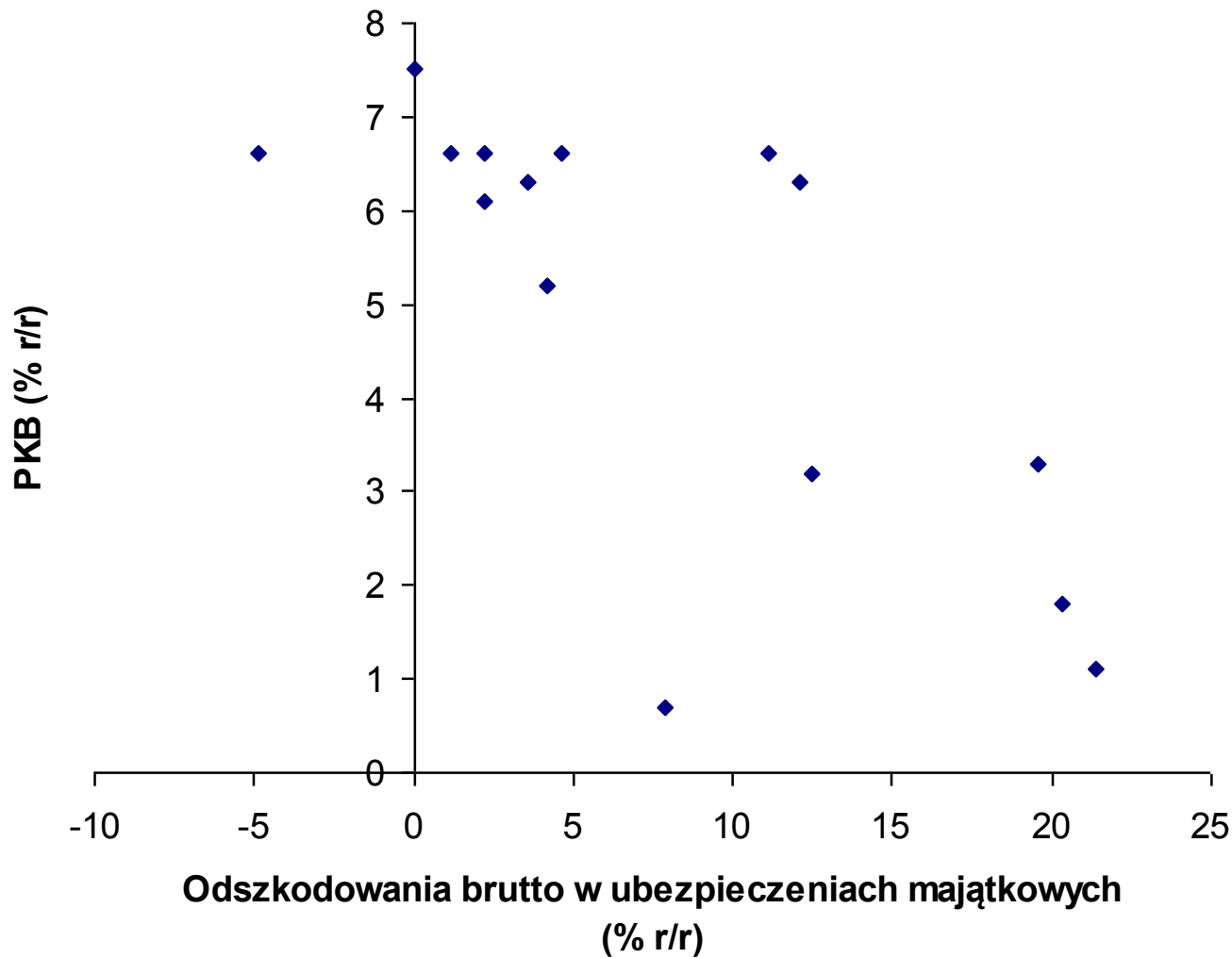
Kraj	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Australia	14	16	22	25	30	34	36	39	41	42	43
Austria	75	80	92	96	97	105	102	109	108	108	101
Belgium ¹	94	101	109	108	110	120	118	131	128	128	122
Canada	71	72	84	86	89	93	90	92	97	98	94
Czech Republic	31	35	42	46	49	58	58	55	52	48	44
Denmark	35	42	49	53	60	61	57	59	54	52	50
Estonia	7	8	13	12	10	13	14	14	13	13	13
Finland	40	39	50	56	57	64	65	71	74	75	74
France	75	81	93	97	101	110	111	120	120	123	122
Germany	64	68	76	85	84	88	83	83	79	77	72
Greece	114	119	135	127	109	167	183	184	186	190	185
Hungary	72	75	84	86	95	98	96	99	98	97	92
Iceland	30	70	85	90	97	95	87	80	72	66	65
Ireland	28	48	68	85	114	132	133	123	90	84	82
Israel	73	72	75	71	69	68	67	66	64	62	61
Italy	112	115	127	126	120	138	146	159	159	157	155
Japan	155	164	181	187	202	210	213	218	217	222	224
Korea	..	29	32	33	36	38	41	44	46	45	45
Latvia	13	23	41	53	49	48	45	51	47	50	48
Luxembourg	16	24	22	27	27	28	29	29	29	27	29
Netherlands	48	61	64	68	72	78	77	81	77	75	69
New Zealand	25	28	33	37	40	41	40	41	40	38	36
Norway	56	54	48	48	34	35	35	33	39	43	42
Poland	51	53	57	61	61	64	65	70	69	72	68
Portugal	78	83	96	104	108	139	143	153	151	148	148
Slovak Republic	35	34	42	47	50	58	61	60	60	60	58
Slovenia	30	30	44	48	52	62	80	100	103	98	89
Spain	42	47	62	67	78	93	106	118	116	117	115
Sweden	47	47	49	46	47	47	49	56	54	53	50
Switzerland	46	46	44	43	43	44	43	43	43	43	42
United Kingdom	52	64	77	89	104	107	103	113	112	121	118
United States	64	73	87	95	100	103	105	105	105	107	105

Odszkodowania i świadczenia wypłacone w ubezpieczeniach majątkowych a zmiany PKB

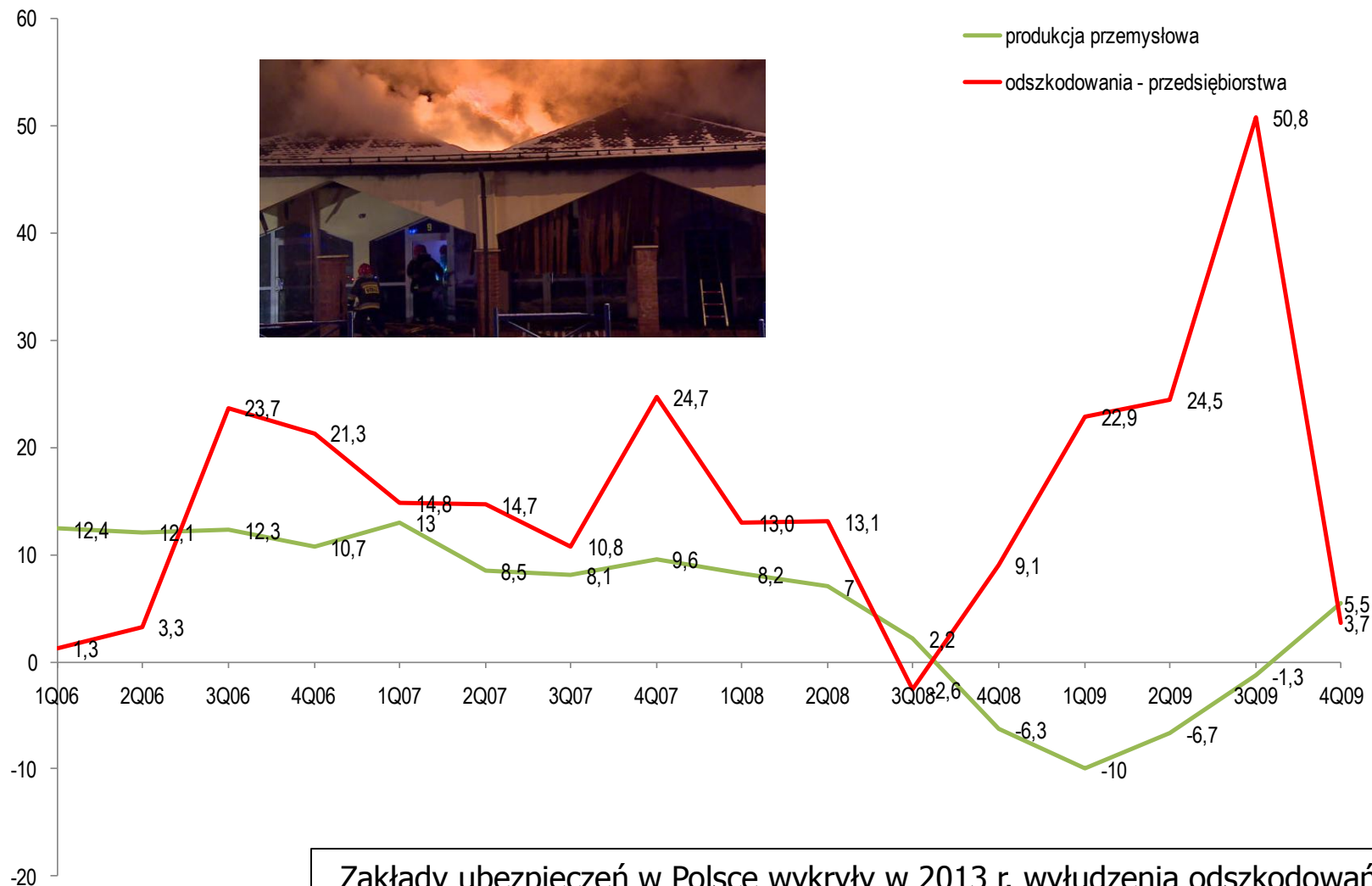

PKB łączy ujemna zależność z odszkodowaniami w ubezpieczeniach majątkowych (ogółem) **(-0,723)**.

PKB a odszkodowania w ubezpieczeniach majątkowych

Odszkodowania i świadczenia wypłacone w ubezpieczeniach majątkowych przedsiębiorstw a produkcja przemysłowa (% r/r)

Zakłady ubezpieczeń w Polsce wykryły w 2013 r. wyłudzenia odszkodowań i świadczeń na łączną kwotę niemal **130 mln zł**.